

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ES NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ES KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FELÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZAM 12 FILLER, VASARNAP 20 FILLER.

16 OLDAL

VI. EVFOLYAM, 54. SZAM.
1929 MARCHIUS 6. SZERDA.

12 FILLER

A kisebbségi kérdés

A genfi tanácsban a kisebbségi kérdés lesz a nagy vita tárgya. A hamupipóke bekerült a bálterembe. Stresemann, a gyám, felöltöztette az új ruhába és úgy vezette be a nagy urak közé, a népszövetség mulató parkettjére. Mindenkinek fel fog tűnni az új jövevény és mindenki fog vele legalább egy turt táncolni. Titulescu is, Románia londoni követe, a tanács tagja. Azok közé tartozik, akik nemcsak táncra akarják perditeni a szerintük perditá dámát, hanem meg is táncoltatni. Egy forduló ok is járnak vele a nagy protektor iránt való tekintetből, de aztán rajta lesznek, hogy a nem előkelő idegen mielőbb és visszajöhetően elkerüljön a Népszövetség tájékaról. A kisebbségi kérdés csak kompromittálhatja az előkelő és finnyás társaságot.

Titulescu, úgy hallatszik, nehéz aktatáskával indult a genfi tanácskozásra. Súlyos dokumentumok vannak benne arról a „nagy elragadtatásról”, amelyben Románia magyar és német kisebbségei a mai kormányzat hatása alatt lelelednek. Magyar és német kisebbségi politikusoknak a bukaresti parlamentben tett nyilatkozataival akarja bizonyítani a volt román külügyminiszter, hogy sorukkal immár meg vannak elégedve, panaszra egyáltalán nincs és nem is lehet okuk és talán azt is, hogy merőben fölösleges nemzetközi fórum előtt tárgyalni a kisebbségi problémát, amely akár a Könyves Kálmán boszorkányai, nem is létezik...

A tény ezzel szemben az, hogy a romániai kisebbségi sors lényegileg nem lett jobb, csak ópen a legvégé nyhült. Elvégre, arra, akít javaitól megfosztanak, közömbös, hogy a Bakony erdejében, vagy a Montblanc szikláit közt, a Fertőtó, vagy a vierwaldstätti tó partján érte-e a szerenése. A romániai kisebbségek politikai, kulturális és gazdasági elnyomása, ami az elmúlt Bratianu-korszak kormányzainak rendszeréből támadt, hatásaiiban egyáltalán nem szűnt meg, nem is csökkent. Pusztá ígéretek-nél, biztató szavaknál egyebet még nem kaptak a kisebbségek, ellenben minden olyan intézkedés, mely korábban bántotta és károsította az erdélyi magyarokat, ma is virágában van. A nyelvkényszer léte-zése és az államsegély hiánya, az ENKE és az EKE kálváriája, a nyugdíjasok és nyugdíjitalanok ké-serve, a szatmári elesapott tisztvi-selők, a melezött és szédobált ma-gyar vasutasok, az egzisztenciájuk ban leromlott, adókkal és illetékek kel sujtott kisiparosok, nagyobb számukban kisebbségi munkanél-küliek jalkiáltása nem a kedvező változáson érzett öröm hangja és hangulata. S hát az a tény, hogy egy tanügyi revizior ma is, a Ma-

ni-kormány korszakában, évtize-dek, sőt évszázadok óta magyar re-formátus, unitárius gyermekeket kiharancsolhat a saját felekezetiük iskolájából a névclenzés igaztalan és törvényellenes ürügye alatt? Odaát, csak a cégér változott, a bolt ugyanaz marad, hol minden-

nap a kisebbségi sérelmek újabb portékáját árulják. A Népszövetség pedig úgy kerülgeti az egész ki-sebbségi kérdést, mint a macska a forró kását. Ez a forró kása azon-ban végeredményben az ő száját fogja megegetni, ha meg nem fujja.

zottság még nem hozott végle-ges határozatot.

Arról van szó, hogy részt vehet-e Litvánia delegátusa a nemzetiségi kisebbségek jogvédelméről szóló vitában. — Délfelé végződött a jogi bizottság tanácskozása és hire terjedt, hogy olyan javaslatot fog a tanács elé terjeszteni, amelynek értelmében

esupán a tanács tagjai tár-gyalhatják a kisebbségek kér-dését

s mikor ezt Voldemaras litván mi-niszterelnök megtudta, tiltakozott ellene, azzal a megokolással, hogy a litván kormány által megkötött kisebbségi szerződések következ-tében

Litvánia helyzete egészen más elbánást érdemel, mint a többi olyan állam, amelynek szin-tén van nemzetiségi kisebbsé-gé.

A kisebbségi kérdés miatt elhalasztották a Népszövetségi tanács délutáni ülését

Váratlan bonyodalmak.

Genf, márc. 5. (Wolf.) A népszövetségi tanács ma délután 4 órára egybehívott ülése, amelynek napirendjén

a kisebbségi kérdésnek a kanadai és német javaslatoknak alapján való megvitatása lett volna, a tanácsülés határozata-képen elmaradt.

A tanács legfőbb nyilvános ülésének időpontja még nem ismeretes.

A ma délelőtti magánjellegű megbeszélések közül bizonyos jelentőséget tulajdonítanak azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket Jugoszlávia, Törökország és Bulgária külügyminiszterei egymással, illetőleg Brianddal és Chamberlainnal folytattak. — Titulescu román népszövetségi delegátus ma délelőtt felkereste dr. Stresemann német birodalmi külügyminisztert; Zalesky lengyel külügyminiszter viszont Adatsei japán tanácsnokot látogatta meg, aki tudvalóleg a felszőlésziai kérdés népszövetségi előadója.

Genf, márc. 5. A ma délelőtt 11 órára hirdetett tanácsülés előtt, a melyen meg kellett volna kezdeni a kisebbségi probléma feletti vitát, a népszövetség főtitkára köz-zétette

a kisebbségi panaszok elinté-zésének javítását célzó kanadai javaslatok revideált formáját.

Az átdolgozás nem érinti az ismert javaslatok tartalmának lényegét, hanem kizárólag azt a célt szolgálja, hogy kitöltson bizonyos hézagokat. — A javaslat kimondja, hogy kisebbségi petíciókat nemcsak a belföldről, hanem külföld-ről is intézhessenek az illető kor-mányokhoz.

Genf, márc. 5. Walkó Lajos kül-ügyminiszter tegnap sir Eric Drummond-dal, a népszövetség főtitká-rával és Sugimura japán delegá-tussal a politikai osztály vezető-jével folytatott tanácskozásokat, majd felkereste az olasz népszövetségi tanácsi delegátust, Scialo-ját és Schubert német külügyi ál-lamtitkárt. Ma délelőtt Chamber-lain angol külügyi államtitkárt kereste fel a magyar külügymi-niszter.

Genf, márc. 5. Váratlanul elha-lasztották a tanács ma délutáni ülését s ennek az az oka, hogy

a litván kormány kérésének eldöntésére kiküldött jogi bi-

A mexikói forradalom győzelme

A forradalom célja a mostani kormányzat megbuktatása.

Washington március 5. Mexikó washingtoni nagyköveteinek értesíté-se szerint

a kilenc államban fellázadt forradalmárok félmilliónyi hadse-rgettel rendelkeznek.

A felkelők Arizona és Sonora álla-mok határain birtokukba vettek több vonatot. Mexiko City olyan, mint egy hatalmas katonai tábor. — A texasi határon fekvő Laredo város-ból már

arról is érkeznek jelentések, hogy a lázadók Mexiko Cityt is el-foglalták, a főváros esatiakozott a lázadókhöz és Portez Gil köztársá-sági elnököt elfogták.

Newyork, március 5. El Pasoból jelentik: Tegnap délután elkesere-dett harc támadt az Urbalege tábor-nok parancsnoksága alatt álló 5000 főnyi mexikói szövetségi csapatok s a felkelők erős csapata között.

Newyork, március 5. Nogalesből jelentik: Escobar tábornok, a lázadó sereg főparancsnoka jelenti, hogy

a felkelők elfoglalták Montereyt — Nueva Leon állam fővárosát.

A harc, amely a város birtokáért folyt, a szövetségi csapatok veresé-gével végződött. A forradalmárok 81 tisztet, köztük három tábornokot és 560 katonát fogtak el, azonkívül 12 gépfegyvert és ezer puskát zsákmá-nyoltak.

Newyork, március 5. Teljesen alap-talan az a jelentés, mintha Portez Gil elnököt a kormánya tagjai le-tartóztatták volna.

Newyork, március 5. A Newyork Times

Aguirre tábornoktól a vera cruzi felkelő csapatok parancsnokától táviratot kapott,

mely ezeket mondja:

A forradalmat a vera cruzi kerületben levő csapatokon kívül a mexikói öbölben levő csapatok is támogatják és a tartomány földműves és egyéb lakosságának nagyrésze is melléjük állt.

Lefortóztatások nem történtek, az állami hivatalnokok s helyi hatóságok megmaradtak hivatalukban.

Sinaloa, Chihuahua, Durango, Coahuilla államok és négy más állam is jelenlétekeny része esatlakozott a mozgalomhoz. Az egész köztársaságban egyébként több jelentéktelen kor-mány alakult.

A mozgalom célja a szövetségi kormány megbuktatása, mert a kormány arra törekedett, hogy Portez Gil elnök utódjaként a népszerűtlen Ortiz Rubiot erőltette rá az országra.

A távirat befejezésépen azt mondja — hogy becsületes kormányt akar-nak, amely a nép szabadságjogait minden tekintetben tiszteljen akarja tartani.

Páris, márc. 5. Az „Intransigeant” az Arizonabeli Nogalesből távira-tot közöl arról, hogy

Escobar tábornok, a felkelők parancsnoka elfoglalta Monte-rei várost, Nuevo-Leon állam fővárosát és foglyul ejtett három tábornokot, 78 tisztet és 560 embert.

Zsákmányolt ezenkívül ezer pus-kát és 1 gépfegyvert. — Nogales-ből Newyorkon át érkező jelenté-sek szerint

a katolikusok a felkelő moz-galmat teljes erővel támog-atják.

Nogales (Arizona), márc. 5. Sonora állam kormányzója, ahol a lázadók kezébe került a hatalom, kiáltványt bocsátott ki, amelyben hatályon kívül helyezi a mexikói vallási törvényeket.

Newyork, márc. 5. Az „Assosiated Press” jelenti Nogalesből: — Zacatecas és Mayarit államok csatlakoztak a forradalomhoz. — Már kilenc állam lázadt fel a mexikói kormány ellen.

Bonbon különlegességek Pálffyánál, Kossuth ucca 7.

Megkezdte a képviselőház a közigazgatási reform tárgyalását

Budapest, márc. 5. A képviselőház tegnapi ülésén áttört a közigazgatási reform tárgyalására.

Csák Károly előadó utalt arra, hogy teljes tárgyilagossággal ismerteti a javaslatot, a bizottság álláspontját, a saját véleményét és a különböző véleményeket. De a kérdés olyan közlelő érinti a társadalmi rétegeket, hogy szinte lehetetlen szubjektív megállapításoktól eltekinteni. Meg van győződve arról, hogy 1890. óta belső igazgatásunkat érintő ilyen fontos javaslat nem került a törvényhozás elé. Lehet, hogy a szervezeti kérdések nem alkalmasak arra, hogy nagyobb érdeklődést keltsenek, de a nemzet szempontjából igen sokszor

éppolyan fontosak ezek, mint a gazdasági problémák.

Hangoztata továbbá, hogy megmegevedni nem szabad, meg kell indítani a haladást, ha csak egy lépéssel is előre, mert az idő halad és az egy helyben maradás veszedelemeket rejt magában. (Zaj a bal oldalon.)

Györki Imre: Ez hátrafelé haladás.

Kun Béla: Mi újítást akarunk, és nem visszamenést.

Az elnök hosszasan csenget.

Györki Imre: Mi akarjuk az ön kormányzatot, önök pedig elpusztítják. (Ellentmondások a jobboldalon és a középben.)

Csák Károly: Ez az, amit én

nem értek, képviselő ur, mert hiszen

az autonómia védelme az önk ideológiájába nem passzol bele (Nagy taps és helyeslés a jobboldalon és a középben.)

Az előadó ezután történelmi visszapillantást vetett a közigazgatás alakulataira és fejlődésére, hangoztatva, hogy amikor közigazgatási reformról szólnunk, akkor alkotmányjogi átalakulásról is van. Hosszu történelmi fejtegetés után azt a következtetést vonja le, hogy a felelősség mindazért, amit a javaslat ellen felhoznak, nem ezt a kormányt terheli, hanem a mult mulasztásait és sajnos,

a történelmi osztályok elgyengülését.

El kell ismerni, hogy

a vármegye mai formájában nem az a bástya már, amely meg tudná védeni alkotmányunkat.

Részletesen szól ezután az autonómiáról és hangoztatja, hogy az autonómiát bírói védelem alá kellene helyezni, hogy valóban megfelelően hivatásának és alkotmánybiztosíték legyen. Önkormányzati közigazgatásunk nincs és ezért volt szükség a reformra. Az autonómia elsorvadt régi formája nem volt kiépítve. A javaslatnak épen az a célja, hogy ezt megteremtse. Fog-

lalkozik a javaslat ellen felhozott egyes kifogásokkal. A főispáni hatalom és a protekcionizmus tultergése azok a jelszavak, amelyeket leginkább hangoztatnak. De ha ezek a jelenségek meg is vannak nem a törvényben gyökereznek, hanem annak következtében állottak elő, hogy az önkormányzat túlságosan gyenge volt. A protekcionizmus különben a nyugati demokratikus államokban is meg van. (Zaj és ellentmondások a baloldalon.)

Csák Károly: A centralizációnak különböző fajtái vannak. — Egyik-másik formája lehet jogosult, de a bürokratikus centralizáció átka ennek a kornak. Ez azonban összefügg a parlamenti változgatással, mert a gyorsan váltakozó irányok között a bürokrácia képviseli egyedül az állandóságot. Az volna a helyes, ha az autonómia önmagán belül erősen centralizálva lenne. Egy további kifogásra és bírálatra még megjegyzi, hogy a vármegyékben még nincsenek anyagi érdekekért küzdő klikkek és

ma már nem szentifikus ülnék a vármegyeházán, mert a szentrik legnagyobb részét tönkrement

és amely családnak megmaradt még egy kis földje, az otthonában marad, turja a földet és most már vidéken a kisiparosok gyermekei mennek a közigazgatási pályákra.

A javaslat alap gondolata és célja a belső berendezkedésnek, igazgatási rendszerünknek a mult hagyományai és tanulságai alapján,

a multból maradt értékek megmentésével, a nemzeti gond-

lat fenntartásával, modern és demokratikus irányban való átalakításával és kifejlésével alapot teremteni a közigazgatási reformnak.

Bródy Ernő: Mi van a nők választójogával?

Csák Károly: A lassu és fokozatos haladás kívánja azt, hogy ez a kérdés úgy oldassék meg, amint az a javaslatban le van fektetve.

Baracs Marcel: A eszozogás és a lassu haladás közt különbség van. (Nagy zaj.)

Csák Károly ezután a törvényhatósági bizottság hatáskörével, a kisgyűlés összetételével és hatáskörével foglalkozik. A kormánybiztos kiküldése is csak arra az esetre van korlátozva, ha a kisgyűlés működését megtagadja és

a tisztviselők csak a törvényes kormány által kiküldött kormánybiztosnak azokat a rendeleteket kötelesek fogadályosítani, amelyek a jogszabályokkal nem ellenkeznek.

A tisztviselők elméleti és gyakorlati képzettségére vonatkozó tejezetnél

az elismerés szeretet hangján emlékezik meg a tisztviselők munkájáról.

HORTOBÁGYI JUHTURO

Mindenütt kapható! Termelői:

Orsz. Magyar.

Teljeskörű Képzési Központ

Budapest, I., Horváth Miklós-ut. 119. 121.

Virágcsokor

Irta: Fényes Jenő.

Fehér butorzatú leányszoba. A mennyezetről ernyős villanyesillár csüng alá. Mária a diványon fekszik, kezében könyv. Margit himnuszszótára felé hajolva dolgozik. Mellette egy kis puffon virágcsokor. Mária 26 éves, Margit 19. Testvérek. Idő este 8 óra körül.

Mária: Margit, ne rontsd a szemedet! (Margit nem felel. Dolgozik tovább. Kis idő múlva.) Olyan nagyon sürgős az a munka?

Margit: Sürgős.

Mária: De talán csak még sem annyira sürgős, vagy igen?

Margit: Roppant sürgős.

Mária: No, no babus, azért még nem kell haragudni! Mint testvéred, mint az idősebb, azt a tanácsot adom, hogy...

Margit (leteszi kézimunkáját): Köszönöm, nincs szükségem semmiféle tanácsra.

Mária (felugrik, erőlyesen): Margit!

Margit (felállva): Tudd meg, hogy mátlól fogva itthon más lesz a háztartás. Többé nekem te nem parancsolsz. Lesz eset, amikor meghallgatlak, lehet eset, amikor én leszek a segítségére valamiben, de a régi idők örökre elmúltak. Többé nekem nem parancsolsz. Elvégre is 19 éves vagyok. Van eszem, azzal én gondolkodom, vannak vágyaim, amik az én vágyaim: hogy azután teljesülnek-e, vagy nem, azt is az én jövőm fogja megmutatni. Egyszóval nem tőröm tovább sem a szarkalódásodat, sem a gunyos hangot. Azzal se törődök, hogy most megbántottalak-e, vagy nem. Teljesen mindögy. Mégis megmondom, hogy nem akartalak megbántani, de ezeket nem tudtam volna neked másképen és más hangon megmondani.

Mária (egyre sápadtabb lesz, megfogózik az asztal szélében, csak nehezen jut szóhoz): Hát így vagyunk?

Margit (le s fel járkal a szobában, durcásan): Igy.

Mária: Hát ez a papa kedvence, ez az az ártatlan kis leány, aki kettőt is tud számolni? (Az asztalra mutat.) És mindennek ugye ez a virágcsokor az oka?

Margit: Gondolod? Hát mégis csak ez fáj neked! Ez szar szemet. Azt hiszed, hogy Mátray hatása alatt változtam meg. No hát csak higgyed kedvesem. Nagyon régen készülttem már, hogy ezeket megmondjam neked. Talán még előbb, hogy Mátrayt megismertem. En igazán sajnálalak, de...

Mária: Mit mondasz? Sajnálasz? No most már elég legyen! Bakfissal nem tárgyalok és nem vitatkozom. Ha akartam volna, már rég férjhez mentem volna, de...

Margit (közbevág): De...?

Mária (fenyegető mozdulattal lép közelebb): Ejnye, adta kis mihasznájára! Hát így vagyunk, így mersz beszélni velem?

Margit: Te kényszerítsz rá. Mátray szeret, igenis szeret. És el is fog venni.

Te ezt nem hiszed, ne is higgyed, de engem ne akarj megingatni a hitemben, engem ne akarj boldogtalanná tenni.

Mária: Felőlem ugyan szeretkezhetek, ha elvesz, hát elvesz. Csak arra felelj most őszintén, de őszintén, nem volt Mátraynál különb Pallos? (Nevet.) No de hogy is kérdezhetek ilyet? Egy huszárfőhadnagy és egy civil! No mondd, nem volt különb a főhadnagy és nem én adtam ki az utját?

Margit: A papa azt mondta, hogy Pallos, ha nőül, a pénzt fogja elvenni, a feleséget csak ráadásul kapja.

Mária (kiabálva): Margit! Te ezt a szemembe mered mondani?

Margit: Csak nem gondold, hogy félek megmondani, amit gondolok? (Kis szünet.) Lehet, hogy ezt nem kellett volna elmondanom, de te hajtasz mindenbe bele, te kényszerítesz erre a fellépésre. En mindig szerettelek, te nem is tudtál volna ugy szeretni engem. Hiszen ha csak egy esőpet szeretnél, nem így kezelnél megőlni minden álmomat. Lehet, hogy okosabb vagy, mint én, talán szebb is, lehet, hogy én együgyű vagyok, de mindenki a vágyai szerint építi fel képzeletben a jövőjét. Te sokat kívánsz a vőlegényedtől, felísten keresel benne, én nem kívánom, hogy a vőlegényem katoná legyen, nem esem kétségbe, ha nem mutat leveleket otthagyt szerelmes dímáktól, az enyémnek olyan-nak kell lenni, az enyém olyan legyen, mint, igenis kimondom, olyan legyen, mint Mátray.

Mária (végigdől a diványon. Nyugalmat erőltet magára): Azt az egyet becsülöm kell benned, hogy őszinte vagy. Lehet ugyan, hogy ez is inkább gyermeki szókimondás, mint erény, de az eredmény ugyan-egy: megtudtam, hogy ellenségem vagy. Nincs sok beszélni valóm veled, csupán anyai, hogy félre ne értsd a szavaimat. (Felül.) Követeltem, hogy félre ne érts. (Felugrik.) En a hőbortosságodat, amely ezzel a korral jár, itélem el, a bárgyu hiszékenységedet, de ha azt mernéd binni, hogy tán holmi, mit tudom én, hogy is mondjam, talán az irigység...

Margit nem felelt. Csak nézte, bámulta a virágjait. Mária végigdől a diványon és elővette újra a könyvét. Néhány pillanat múlva megszólalt, hangja reszketett, fojtogatta a sírás:

— Azt a esokrot pedig éjszakára vidd ki innen az előszobába.

Még hozzátette magyarul képen:

— Olyan erős a szaga, egészen átjárta a mellemet.

Margit egy pillantást vetett Mária-ra és szó nélkül engedelmességedt. A virágot kivitte az előszobába.

Egy szót se váltottak többet. Le feküdtek. Ejjél felé járhatott már, mikor Margit esőndösen kibújt az ágyából. Máriahoz ment. Főléje hajolt. Mária nagyokat lélezett, mint aki alszik, de szempillája alól figyelté huga minden mozdulatát. Látta, amint Margit megindult az előszoba felé, látta, hogy minden lépésnél megáll és fűrkészve tekint vissza. Mikor az előszoba ajtajában eltűnt, Mária óvatosan leszállt az ágyról és nesztelenül indult az ajtó felé. Kezével leszorította szívet, félt, hogy zajt ver erős dobogása. Kinézett az üvegajtón, Margit az előszobában állott, melléke, karjának fehérsége kiűtött a esiké ingből, amint magához szoritotta a virágcsokrot. Mária figyelt. Margit egy ideig még nézte, őlelte a virágcsokrot, azután letérdelt az asztal elé és zokogva borult a virágjaira. Egy negyed óra telhetett így el. Margit felállott, visszatette helyére a esokrot és megigazította az öleléstől összepréselt leveleket. Mária gyorsan visszahányt ágyába és mikor Margit a szobába lépett, már az ágyában feküdt. Margit odalopozott hozzá, főléje hajolt. Mária újra nyugodtan lélezett. Olyan közel hajolt Mária-hoz, hogy ajka majdnem az ajkájához ért. Hirtelen visszakapta fejét és megindult lassan az ágya felé. Lefeküdt, de azután hirtelen felült és hosszasan, merően nézett Mária felé. Egyszer csak hirtelen két kezét ajkához emelte és szenvedélyesen, empanósan egy esokrot küldött Mária felé. Es így maradt ülve az ágyban, csak egy párnát gyömöszölt a háta mögé. Ot-dalt fordította a fejét Mária felé. A függöny mellett már beszökött a hajnal, amikor behunyta a szemét.

Beszéde végén arra kéri a Há-
zat, hogy ne vigyen pártpolitikai
szempontokat ennek a javaslatnak
a viládjába, mert ennek a kérdés-
nek a megoldása az egész ország-
nak súlyos problémája.

Ezután
Hegymegi Kiss Pál terjeszti
elő a kisebbségi véleményét.
Helyesli az előadó álláspontját,
hogy politikamentesen kell megol-
dani a javaslatban levő problémá-
kat. Aki politikai céllal visz eb-
be a kérdésbe, az önkormányzatot
teszi tönkre. A javaslatot mai for-
májában nem tartja szerencsés-
nek, különösen a törvényhatóságok
összeállítására vonatkozó részt. Vé-
leménye szerint a javaslat szeren-
csétlen időszakban kerül a Ház elé,
mert a közvélemény fásultsága
miatt nem részesülhet olyan kriti-

kában, amilyent megérdemelne. A
vármegyéket és az önkormányza-
tot meg kell védeni, mert jöhet
még olyan idő, amikor a nemzet-
nek szüksége lehet rá. Hosszasan
bírálja ezután a javaslatban ken-
templált rendelkezéseket, hangsú-
lyozva, hogy ha a javaslat tör-
vényerőre emelkedik, semmiesetre
sem hozza meg azt a sikert, amit
tőle várnak.

Ezután részletesen kifejti azt a
véleményét, hogy az országot ki-
sebb vármegyékre kellene osztani,
mert a mai vármegyék az ország
területéhez mérten túlságosan na-
gyok. Hibáztatja, hogy a közigaz-
gatási bizottság tagjai nem mer-
tek a főispáni hatáskörhöz nyulni.
Végül kéri kisebbségi véleményé-
nek az elfogadását.

A ülés 2 órakor véget ért.

Strausz István és Baltazár Dezső telefon- beszélgetése a kenderesi beszédről

Baltazár kijelentései után Strausz elállott interpellációjától.

A „Magyarország” című fővárosi
lap mai száma közli a következő-
ket:

A parlament folyosóján szoba
került Baltazár Dezső debreceni
református püspök beszéde, ame-
lyet ifj. Horthy Miklós főgondno-
ki beiktatása alkalmával mondott.
Híre jött, hogy Strausz István képviselő
interpellációt jegyzett be és
Baltazár beszédének egyes passzusa-
it a Házban szóvá fogja tenni.
Strausz és mások főképpen a követ-
kező mondatot kifogásolták:

„Baldogan érezzük, hogy orosz-
lán fektüdt keresztül azon az uton,
amelyet a mi letiprásunk országut-
jává akarnak tenni idegen szellem
esematai...”

Strausz István épenugy, mint
több más katolikus képviselő,
nem volt tisztában azzal, hogy Bal-
tazár tulajdonképpen mit akart ez-
zel mondani. Különböző magyará-
zatot fűztek ehhez a mondathoz és
elsősorban felvetették, hogy

maga Baltazár volna hivatva
beszédét interpretálni.

Mielőtt Strausz István interpel-

lációját bejegyezte volna, kedden
délutáni telefonon érintkezésbe lé-
pett Baltazárral, akihez kérdést
intézett beszédének előbb említett
passzusára vonatkozólag.

Baltazár azt válaszolta a kérdé-
re, hogy ez kiszakított része beszé-
dének és magában sem fedi azt a
szöveget, amelyet eredeti beszéde-
ben valóban elmondott.

— Kritikát szoktam mondani —
felelte Baltazár, — amit sokszor
desznek minősítenek, de

távol áll tőlem minden olyan
szándék, hogy sértsem vele a
katolikus egyházat.

Kifejezést adott Baltazár ezek
után annak a reményének, hogy
felvilágosításait megnyugvással fo-
gadja Strausz István és megnyug-
szanak benne a többi katolikusok
is. Ismételt hangzott, hogy
távolállott tőle minden olyan szán-
dék, mint hogyha a katolikus
egyházát sérteni akarta volna.

Strausz István Baltazár felvilá-
gosításait tudomásul vette és elállt
az interpellációtól.

Lezárul a Petrovác-ügy

Petrovác sajnálkozását fogja kifejezni.

Budapest, márc. 5. A képviselő-
ház folyosóján is élénken tárgyal-
ták a Petrovác-ügyet, amelynek
tisztázása most már rövid időn
belül megtörténik. — Pesthy Pál,
az egységes párt elnöke tegnap
érintkezést keresett Zichy János
gróffal, a keresztény gazdasági-
párt elnökével, akinek tudomásá-
ra hozta a párt elnöki tanácsától
nyert megbízást. Zichy János
gróf a közlést tudomásul vette az-
zal, hogy pártjában el fogja intéz-
ni ezt a kérdést, illetve az ügy
tisztázása érdekében a párt dön-
tését fogja kikérni.

Ertesülésünk szerint ez az ügy
most már rövidesen elintéződik. A
keresztény gazdasági pártban má-
ra értekezletet hívtak össze, de ezt
az értekezletet el kellett halasztani,
mert Ernst Sandor még mindig
beteg. Ily körülmények közt való-
színű, hogy az értekezletet csak 1-
2 nap múlva tartják meg.

A keresztény gazdasági párt
nagy többsége teljes egyetértéssel
állapítja meg, hogy az egységes
pártnak az az álláspontja, amely
szerint a Petrovác-ügyet a ke-
resztény gazdasági párt belső

ügyének tekinti, teljesen helytálló.
Általában elhibáztottnak és
szerencsétlen gondolatnak tart-
ják, hogy valaki külföldi lap-
ba, ez esetben a „Reichspost”-
ba írjon kormánytámadó cik-
ket

és éppen ezért szükségesnek vélik,
hogy az ilyen cikkek egyszers-
mindenkorra elejét vegyék.
Petrovác maga is érzi, hogy
pártját kínos helyzetbe hozta, s
szó volt arról, hogy kilép. Ez azon-
ban nem fog bekövetkezni, mert
ugy tudjuk, hogy

Petrovác sajnálkozását fogja
kifejezni az eset miatt
és arra hivatkozik majd, hogy a
fordítás helytelenül jelent meg s
nem fedi intencióit, mert távol-
ról sem akarta olyan élesen kriti-
zálni a kormányt, mint ahogy ez
az osztrák lapba napvilágot látott

A sajnálkozásnak ezzel a kife-
jezésével az ügy előrelátható-
lag le is zárul, mert az egysé-
ges párt maga is megelégszik
azzal, hogy a keresztény gaz-
dasági párt szóbanlévő tagja
belátja és elismeri tévedését.

MEGÉRKEZIEK A VILAGHIRU

EGERKEZIEK A VILAGHIRU

UJ TY-USU

FORD

AUTOK

Nyitott, csukott 2 és 4 ajtós kivitelemű
valamint teherautó alvázak. Tetszés szerinti
Utólérhető len konv. uke ó. — A világ
legjobb anvaga és

napi 6000 darab

gyártás garancia arra, hogy
Ön lényegesen olcsóbban
kaphatónk egy u típusu

FORD autót, mint
amennyit az megér. — Megtekinthetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, autorizált FORD képviselőtől

DEBRECEN,
Hunyady ucca 13.
Telefon: 7-97. sz.

Ami a keresztény gazdasági
párt további magatartását illeti,
az egységes párt eddig sem emelt
szót az ellen, ha kritikával kísér-
ték a kormány működését.
Most sem a kritikát kifogásol-

ták. — hanem csak a kritika
módját,
ebben a felfogásban pedig az egy-
séges párt felfogása találkozott a
keresztény gazdasági párt óriási
többségének felfogásával.

Románia határkiigazítást kér

Beismeri, hogy rosszak a trianoni határok.

London, márc. 5. A „Daily Mail”
jelenteti, hogy a román kormány
Lengyelországnak a trianoni hatá-
rok módosítását javasolta Mára-
marossziget környékén. — A lap
megállapítja, hogy ezzel a lépés-
sel éppen egy kisantant állam ho-
ritotta fel a trianoni határok sért-

hetetlenségének dogmáját és beis-
meri, hogy ezek a határok rossz-
szak és tarthatatlanok. — Kérdés,
hogy Románia többi szomszédai-
val, elsősorban Magyarországgal
szemben is módosítani fogja-e ha-
tárait s hogy a többi kisantant ál-
lam követni fogja-e példáját?

Bonyodalmak a hamisított francia-belga katonai okmányok körül

Amsterdam, március 5. Frank-Heine
beismerő vallomása után a holland
lapok most azzal magyarázzák az
utóbbi napokban tanúsított magatartá-
sukat, hogy a titkos francia-belga ka-
tonai megállapodás okmányait úgy az
írászakértők, mint a holland kormány
egyik tekintélyes tagja pontosan meg-
vizsgálta, mielőtt a leleplezések az
Utrechtsch Dagbladban megjelentek
volna. Az okmányok hitelességéről több
neves újságíró is meggyőződött. A
mérsékelt holland sajtó egyelőre külön-
ben még nem nyilvánít végleges véle-
ményt s meg akarja várni a vizsgálat
befejezését.

Néhány lap annak a gyanújának
ad kifejezést, hogy Frank-Heine le-
tartóztatása előtte megbeszélte dolog
volt.

A baloldali sajtó ezzel szemben heves
támadást intéz a holland kormány el-
len. A Het Volk felszólítja a külügy-
minisztert, hogy tisztázza magát. A Tele-
graaf szerint mindazoknak a lapoknak,
amelyek az állítólagos titkos szerződést
hitelesnek ismerték el, most ünnepé-
lvesen bocsánatot kell kérniök és min-
den meg kell tenniök, hogy senki se
bizvjon többé a közölt hamisítványok
hitelességében.

Amsterdam, március 5. Az Amster-
dam Courant mai számából kiténik,
hogy az Utrechtsch Dagbladnak a
melv, mint ismeretes, határozottan ki-
jelentette, hogy
Heiner Frankkal semmiféle érint-

kezésbe nem volt és az okmányért
egy fillért sem adott.

A lap ugyanis közli Beningen széke-
reskedelmi részvénytársasági igazgató-
nak nyilatkozatát, amely szerint az
Utrechtsch Dagbladban megjelent köz-
leményt ő szerezte meg és annak ere-
detije ma is birtokában van Beninge-
gen kijelenti még, hogy hajlandó az
eredeti okmányt megbízható és pár-
atlan zsüri elé terjeszteni megítélés
végett.

Brüsszel, március 5. Az ügyészség
vádát emel

Frank Heine ellen átlevélhamisí-
tás miatt

és ha a további adatok erre módol
nyújtanak, más címmel is vádat emel
nek ellene.

Amsterdam, március 5.

Az Utrechtsch Dagblad kijelenti,
hogy az okmányt nem közölte
volna, ha a holland kormány ér-
tesítésére azt felelte volna, hogy a
közöttlet nem tartja kívánatosnak.

— Simon Böcke Genfbe utazik. —
Simon Böskét, „Miss Európát” a genti
magyarok meghívták a Népszövetség
tanácsülésének tartására. Simon Bö-
cke március hó 8-án érkezik Genfbe.

— A Debreceni Héttől Újságot
hához kézbesítik.

Közérdekű levelek

A mai gyermekek.

Sokat foglalkoztam és foglalkozom még ma is az emberekkel, azt hittem, hogy ismerem őket. Nagyon jól ismerem. Csalódtam. Szomorúan csalódtam. Nem ismerem őket. Tudtam, hogy amit mutatnak, csak felszín, üres látszat. De nem tudtam, hogy az ártatlannak hitt gyermekek lelke is megmérettelvezett. Azt hittem, hogy a gyermekek mosoly... öröm, vigás... és azt hittem, a gyermekek között — már értem, gondolatvilágban — nincs társadalmi különbség. De a hiedelmem megdőlt, példa rá a következő eset: Ma megyek haza délután és találkozok egy kis ismerőssel, a kislány 3-ik elemibe jár, valamilyen jobb napokat látott. Egyedül megy és kérdelem tőle, miért olyan szomorú? *A kislány azt mondja, nem akarnak vele menni osztálytársnői, mert hosszú a ruhája...!* Mondja még a kislány könnyek között: „Nem mondom meg anyukámnak, mert tudom, hogy rosszul fog esni neki.“ Vigasztalom és megyek tovább. Jönnek a többi iskolás gyermekek, látok egy kopott kabátú kis vézna lányt, sovány arcocskájából mint tüzes gölyök világítanak szép szeméi, *3 táskát visz magával, magát és két ismerőseit* — azt nem lehet mondani, hogy barátnőjéit. A rosszul táplált kis poronty keztyűnélküli keze kékes-vörösré fagyott. Kérdelem, miért viszi? nem szól... nem szól... nem szól, csak szelíd szeméből hálás pillantásokat lövel felém. De azért úgy néz reám, mint ha valami rosszat tettem volna vele szemben.

Majd egy kis hivatlan jön és bekonferálja, hogy *mindennap hazaviszi a két kislány táskáját, mert ezek gazdagok és másképp nem állanak vele szóba.* (Megtántam, hogy odamentem.) Tényleg rosszat tettem vele szemben, el akartam szakítani azoktól, akikkel ő úgy szeretett menni, de mégse bántam meg tettem, még egyszer odamegyek, megdorgálom őket, ez ne forduljon elő többet, többé sohasem.

Ez a kis eset egy kis mozaik a mai társadalom kaladoiskopjából. Ezt nem találtam ki sajnos, megtörtént ez a két kis történet — ez a mozaik a mai társadalom esődjé. Tisztelettel
Gazsi.

Kövezzék ki a csapókereti Kuruc utcát is.

Folyó hó 3-iki b. lapjokban olvastam, hogy a külsőségekben egyes utcák végre kövezésre kerülnek. Így pl. a Csapó-kerthben a Jánossy- és a Kinizsi-utca is. Ennek mi csapókeretiek csak örülni tudunk legalább megmenekülnünk attól az irtózatos sártengertől, a miben esőzések alkalmával részünk van.

De méltóztassanak megtekinteni a

Leírás és sokszorosítási munkák
azonnal elkészülnek

Remington Írógép

Részvénytársaság
PIAC UCCA 58.

Karbantartás! javítás!

Vasut-sor 1. sz. ház sarkán levő Kuruc utca folytatását, itt esőzések alkalmával valóságos árvíz van. Három utcából folyik ide a víz, úgyhogy ezen utcába ilyen alkalommal lehetetlen bemenni.

Múlt hó 27-én egy temetés volt ezen utcában, a nagy víz miatt a kocsit nem tudott kijönni, úgy hogy a temetést kénytelenek voltak körülvenni a Kis-

feludy- és Kinizsi-utcán.

A mai napon pedig egy autó jött és a nagy vízben elakadt, úgyhogy csak 15 segítségével kellett kivontatni, ilyen a helyzet a Csapó-kerthben?

Ezért tisztelettel kérem az illetékesek figyelmét b. lapjokban felhívni erre a körülményre, hogy hassanak oda, hogy ez az utca is lekövezésre kerüljön.

Egy csapókereti lakos.

Békés megegyezés készül a szoboszlói gyógyfürdő átvétele ügyében

Mint ismeretes. Hajdusoboszló városa a hajdusoboszlói gyógyfürdőt házi kezelésbe akarja venni és ehhez a vármegyei közgyűlés is hozzájárult. A közgyűlési határozat alapján most tárgyalásokba bocsátkozott a város a Hajdusoboszlói Gyógyfürdő Részvénytársasággal, amely a fürdőt bérelte a várostól és a fürdőben nagyarányú beruházásokat is eszközölt már.

Az első tárgyalás a város képviselői és a Gyógyfürdő Rt. megbí-

zottai között tegnap volt és ennek olyan előkészítő és puhatolózó jellege volt. A Gyógyfürdő Rt. a tárgyalásokat összes jogainak fenntartásával kezdte meg. A tárgyalások arra irányultak, nem lehet-e az átvételt békés, barátságos módon megoldani és ezt elősegíteni, egy albizottságot küldtek ki a további tárgyalások előkészítésére. A közeli hetekben újra összeülnek a kiküldöttek a további tárgyalások végett.

Februárban 1355 influenza megbetegedés történt Debrecenben

12,3 százalékot tett ki a gümőkór halálozások száma. — Debrecen közegészségügyi viszonyai a múlt hónapban.

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén:

1929 február havában a közegészségügyi állapotok feltűnő rosszabbodást mutatnak.

Eltekintve a szaporodási arányszámmal attól az évek óta nem tapasztalt zuhanásától, amely szerint február hónapban 4,66%-ra esett alá, a január havi 12,22%-al szemben, de a járványos betegségek szokatlan nagy száma ezt a hónapot emlékeztetéssé fogják tenni. — Két járvánnyal folytattunk küzdelmet, az egyik az influenza pandemiája, mely utba ejtette Debrecen is, és szerencsére legyengülve érkezett hozzánk Nyugat felől.

A tisztifőorvosi hivattal tudatott influenza megbetegedések száma 1355 volt. — Ebből könnyű lefolyású volt 1217, a bejelentésre kötelezett szövődményes esetek száma 88 volt. A komplikációk között legfőképpen a tüdőgyulladás szerepelt 21 számmal, továbbá az

agygyulladás, 3, mellhártyagyulladás 5 esettel. Influenzában meghalt 7 egyén, 6 tüdőgyulladásban, 1 agyhártya- és tüdőgyulladásban. A járvány enyhülő tendenciát mutat, tul van a delelő pontján,

amint azt a népjóléti minisztériumba hetenként küldendő jelentésben jeleztem is.

A másik járvány a kanyaró helyi járványa volt 340 esettel, amelyből 1 napra több mint 11 eset jutott. A kanyaró az egész város területén egyformán elosztva grasszál, főleg a 4—12 évesek között. A járvány jellege szelídek nem mondható, mert e hónapban 6 halálozás volt, ami a kanyarónál szokatlanul nagy.

E két járvány együtt a beálló abnormis hidegidevél arra készítette a város vezetőségét, hogy közegészségügyi okokból az összes elemi iskolákat két hétre, a középiskolákat pedig 1 hétre bezárja. A kanyaró járvány még mindig tart, e hónapban azonban remélhető, hogy lezajlik.

Összes élvészületések száma 234,

az összes halálozások száma 194, a szaporodás így csak 40-et tett ki.

Heveny fertőző betegség összesen 514 volt, a januári 227 esettel szemben, ha azonban hozzáadjuk a könnyűlefolyasú influenza eseteket is, ez a szám 1731-re emelkedett.

A kanyaró és influenzán kívül előfordult roncslób toroklob 19, vörheny 14, számarhurut 24, bárányhimlő 10, hasihagymáz 3, járványos fültömrigylob 22, gyermekágyiláz 3.

A nevezetesebb halálokok közül meghalt hevenyfertőző betegségben 14. A hevenyfertőző betegségek halálozási százaléka — a számításból a könnyű influenza eseteket kirekesztve — magas volt: 7,2 százalék.

A gümőkór halálozási száma is magas volt: 24, ami 12,3 százalékának felel meg. Meghalt rákbetegségben 9, göresös betegségben 8, bélhurutban 4, erős szakos halálal 5, öngyilkos volt 2.

Az egyetemi klinikákon elhalt 58 egyén, ebből helybeli 28 volt. Közalapok terhére gyógykezeltetett 435 egyén, kik közül járó 299, fekvő 136 volt.

A Szegényházban ápolatott 93 férfi, 60 nő, összesen 153, meghalt 2, ápolás alatt maradt 151.

A mentők 398 esetben szálltak ki, 113 esetben hivatalosan, 285 esetben magánosok által felhívva.

Kerületi szülésznek 13 szegényszüléssel működtek.

A Stefánia védőintézetekben 799 csecsemőnek és gyermeknek 1329 izben rendelkeztek.

A vízvezeték vize kifogástalan volt.

Az I. J. Jak Dalköre

rakórusokból összeállított hangversenye.

Debrecenben oly előnyösen ismert és egyre fejlődő I. J. Jak Dalköre március 16-án tartja meg a Zenede hangverseny-teremben operakórusokból összeállított nagy hangverseny-estjét. A műsor minden egyes pontja külön is zenei eseményszámba megy, de ezek a pontok együttesen aztán egy olyan végig gyönyörködhető harmónikus egységet adnak, amelyből Wagner, Gounod és Schubert zsenialitása és grandiózus hatása jut majd méltó kifejezésre. A dalkör nagy szorgalommal tartja próbáit és azon van, hogy az eddig is mindenkor kiérdemelt elismerést még fokozottabbá tegye. A nagyszerű program egyes pontjai közül csak a „Pilgerchor“-t és az „Einzug der Gäste“ kart a Tannhauserből említjük most meg, míg a részletes műsört majd később hozzuk.

Az est megnyitó beszédjét dr. Rényiné Freund Böske tartja meg, aki maga is kiváló képzettségű zeneértő. A másik hölgy szereplő dr. Gál Zoltánné zenetanárő lesz, akit nem kell bemutatnunk a közönségnek. — hiszen nagyszerű hangversenyein mindenkor hirtévéhez méltóan szerepelt. Magas zenei élvezetben lesz részük mind azoknak most is, akik elsőrendűen összeállított műsorát meghallgatják. — A zongorakíséretet Brück Emil tanár és zeneszerző adja azal a veleszületett és folyton felé ívelő tudással, amely őt városunkban oly közismertté és kedvelté tette.

Sz.

x „Debreceni Kalauz“ részletesen ismerteti írásban és képből Debrecen városát és a Hortobágyot. A 160 oldalas könyv ára a város részletes térképével együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

ÖN

sem fog tudni máshol venni

Harisnyát csak Havasnál

Bádogos ucca 1.

1 pár gyönyörű selyem harisnya la P. 4.—
1 pár ugyanaz áttűkőzve P. 49)

**A tavaszi újdonságok
kötöttárakban és ruhaselymekben
már megérkeztek.**

A Havas-névre nagyon kérem ügyelni

Március 15-én nagy nemzeti ünnepség keretében ünnepeljük meg a szabadság napját

Minden házat fel kell diszítani a nemzetiszínű zászlóval.

A magyarságnak egyik legjobban szívéhez nőtt ünnepe március 15-én van minden esztendőben. Ez a nap az, melyen hagyományosan megünnepeljük a szabadságot, a melyet annakidején a Kossuthok, Petőfik, Jókaiak lelke kivivott. — Erre az alkalomra külön felhívásban kéri a város vezetősége a lakosságot, hogy a házakat lobogózzák fel, mert külső jellel is tudni kell adni a világnak, hogy az egyetemes magyarság ünnepéről van szó, az egyetemes magyarság szabadságának, — felszabadulásának nagy napja az, mely ünnepést és emlékidézést kér tőlünk.

A hagyományokhoz híven a városi tanács az egyetemi ifjuság vezetését kérte fel ezen ünnepe-

ségek programjának összeállítására. Az egyetemi ifjuság az idén is impozáns keretekben fog áldozni a nemzeti eszme diadalának emléknapiján, a szabadság felvirradásának ünnepén. Az egyetemhez is átiratott intézett a városi tanács ebben az ügyben. Megkoszorúzzák majd a Kossuth-szobrot, a Petőfi-emléket, amire a városi kertészet fog majd koszorúkkal szolgálni.

Már most is felhívjuk olvasóink figyelmét, főleg a házak fellobogozására, hogy mindenki szíve szerint kivegye részét az ünnepi eseményekből és dokumentálja az egész város, hogy a nagy nap emléke előtt a tiszteletnek és hála-nak minden díszét megadja.

A debreceni törvényszék szabadlábra helyezte a Tökés-ügy két vádlottját

Nem lesz helyszíni tárgyalás Mikepéresen.

Miután dr Serly Jenő táblabíró, törvényszéki tanácselnök egészsége helyreállott, a debreceni törvényszék kedden délelőtt folytatta Tökés Vince és társai bünpörének fő-tárgyalását.

Most azonban az egyik szavazóbíró: Cs. Sebestyén György belegedett meg

és a tanácselnök közlése szerint előreláthatólag több hétig lesz kénytelen hivatalától távolmaradni.

Belegése azonban a tárgyalás menetében nem okoz fenakadást.

Amennyiben a bíróság a járványos időkre tekintettel pót bírót állított be. Így most Sebestyén György helyét a tanácsban a pót bírót ki-rendelt Fülöp Károly foglalta el.

A tegnapi fő tárgyaláson Fene József volt Mikepéresi községi pénztárnokot hallgatta ki a bíróság.

Fene ellen 19 rendbeli sikkasztás miatt emelt vádat az ügyészség.

A vádirat szerint ezeket a sikkasztásokat 1921—23 ban követte el, azonban egyes tételek szinte nevet ségesen csekélyek.

Fene József valamennyi vádat tagadta és a kihallgatott tanak vallomásai sem nyújtottak különösebb alapot a vádpontok alátámasztására.

A Fene József nevével kapcsolatos ügyek letárgyalása után Serly tanácselnök bejelentette, hogy

a törvényszék az első számú vádirat tárgyalását befejezte.

Ezután dr Eöry Kálmán kir. ügyész tette meg

vádkiegészítési indítványát,

amely szerint az elmúlt tárgyaláson elhangzott vallomások alapján

Tökés Vince ellen bünpártolás, Parentézi Imre és Mikolai István ellen pedig bünpártolás és újabb sikkasztás címén emelt vádat.

A vádkiegészítés után Serly elnök ez újabb vádpontokra vonatkozólag is kihallgatta a vádlottakat, szem-besítette őket egymással, de ezek

megmaradtak tagadó vallomásaik mellett.

Dr Gorove Lajos és Neufeld Sándor védők ezután kérték védenek nek: Parentézinek és Mikolainak szabadlábrahelyezését, mintán az összeheszelés veszélye, mely miatt a bíróság letartóztatásukat elrendelte, — többé nem forog fenn.

A törvényszék pár perces tanácskozás után elrendelte a két vádlott szabadlábrahelyezését.

A bíróság végzését Eöry kir. ügyész is tudomásul vette.

Ezután Tökés Vince védője: dr Aczél Jenő megkérdezte a szakértőket arra vonatkozólag, hogy hogyan volt lehetséges az, hogy Tökés 1921. óta felfedezés nélkül folytathatta manipulációját? Választ kért arra vonatkozólag is, hogy alapos vizsgálattal fel lehetett-e volna fedezni a főjegyző sikkasztásait.

A védő kérdésére vonatkozólag Tremba Márton irásszakértő irásban fogja benyújtani hosszabb válaszát.

A tárgyalás berekesztése előtt Serly tanácselnök bejelentette, hogy a második számú vádiratra vonatkozólag is Debrecenben fogják megtartani a tárgyalást, melyre 170 tanut idéztek be.

Tehát a bíróság nem fog helyszíni tárgyalást tartani Mikepéresen.

Veszélyben

van az egész épület, ha a vízvezeték rossz tehát ha

a

saját érdekeit szem előtt tartja úgy telefonáljon sürgősen a 917-rek, hogy a

háza

vízvezeték berendezését hozza rendbe. — Füöp Miklós vízvezeték szerelő mester Debrecen, Csapó ucca 3. sz.

Mindent

nem tehetünk a kirakatba, de az a'ábbikban közöljük rendkívül olcsó t'j'ekoztató árainkat:

Saját készítésű koverkó felöltő P. 68-tól

Minden napi viselésre tartós szövet öltöny P. 36-tól

Sötétkék kamgárn öltöny P. 45-től

Férfi sportöltöny rövid vagy hosszú nadrággal P. 44-től

Férfi sportnadrág P. 31-től

14-16 éves fiuknak való öltöny P. 32-től

8-10 éves fiuknak való ruha P. 14-től

Cégünk csak valóságot hirdet tessék erről vétel helyeszer nélkül meggyőződni! — Cégünket kérjük nem összetéveszteni!

Férfi, fiuruha

na-váruházunk a Bika-szálló épületében van.

Magyar Ruháipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruhaza.

Szerdán presbyteri gyűlés

A debreceni református egyház március hó 6-ik napján — szerdán — délután 3 órakor, az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart.

- Tárgyak a következők:
1. Megemlékezés az Ispotály alapításának 400 éves évfordulójáról. (Alapított 1529 március 6-án.)
 2. Jelentés adományokról.
 3. A városi tanács értesítése az egyház bizottságába kiküldött képviselőiről.
 4. A Péterfia utcai egyházzrészi tanács 2 jegyzőkönyve.
 5. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium értesítése az egyetemi telepen létesíteni óhajtott kisdéő ügyében.
 6. Dr. Lencz Géza presbiter indítványa református egyházunknak a törvényhatósági bizottsági közgyűléseken terbevetett képviselőivel kapcsolatban az egyetemes konventi elnökséghez felterjesztés intézése iránt.
 7. A tanítótestület jelentése az iskolaszékbe kiküldött tagokról.
 8. Az egyház zárószámadása az 1927. évről és az 1928. év első feléről.
 9. A Dóczy leánynevelő-intézet zárószámadása az 1927-28. iskolai évről.
 10. Jelentés Debrecen városnak a Dóczy-intézet építkezéséhez adott segélye ügyében.
 11. Adomány iránti kérelem a Csapó kerti imaházi harmóniumra.
 12. A vallásoktatási bizottság jelentése a f. iskolai év első feléről.
 13. Ugyanannak javaslata jegyzőjének tiszteletdíja tárgyában.
 14. Ugyanannak javaslata a vallásoktatási bizottságok fizetésének rendezése tárgyában.
 15. Ugyanannak javaslata a konfirmálandó tanulók körében tervezett gyűjtések tárgyában.
 16. Perselyen kívüli templomi gyűjtések engedélyezése.
 17. A tanítótestület köszönőirata a karácsonyi segélyért.
 18. Jelentés az iskolai épületeknek az Országos Dalos Verseny céljaira átengedéséről.
 19. A Takaré- és Hitelintézet beadványa az egyház pénzének elhelyezése tárgyában.
 20. Az Arpad téri templomhoz egy egyházi választása.
 21. Tanvái egyházi körzetek jegyzőkönyvei.
 22. Az iskolaszék jelentése tanítói szabadságolásokról.
 23. Jegyzőkönyv-hitelesítők kijelölése.

A megüresedett számellenőri állás betöltése

Debrecen város törvényhatósági bizottsága esztörtöki közgyűlésén tölti be a megüresedett számellenőri állást és az esetleg megüresedő számtisztai állást.

A számellenőri állásra legtöbb eséllyel Czeglédy István pályázik, de Erdős Béla, Bagi István és Borbély Imre is erős ellenfelek.

A számtisztai állásra a külső pályázók közül igen értékes munkát végző Balogh Béla, aki jelenleg az államrendőrség debreceni kapitányságánál teljesít szolgálatot már hetedik éve. Évekig működött a főkapitányság mellett számvevőségként s nemrég helyezették át a kapitánysághoz. Több évi számvevőségi gyakorlata van s főként ez a rátermettség emeli ki a többi külső pályázók közül. — Balogh Béla egyébként ősrégi debreceni család sarja. Mint 39-es tiszt végigharcolta a világháborút s részt vett az iszónói és piavei csatákban, de végigküzdötte a nyugatmagyarországi mozgalmat is.

Balogh Béla megválasztásával Debrecen város tisztikara értékes taggal szaporodnék.

A kis eklézsiák megmentése

Baltazar püspök vezette a küldöttseget a kultuszminiszterhez.

Budapest, márc. 5. — Az olyan egyházközségek, amelyeknél a fenntartási költségek igen nagy terhet rónak a hívekre,

ugynevezett adócsökkentési államsegélyt kaphatnak.

A valutaromlás miatt az államsegély eddigi összegének valorizálása csak kismértékben történt meg.

Az anyagi hiány sok kisebb ekléziát valóságos lét-nemlét kérdése elé állított.

Az ügynek a kalvinista egyház szempontjából való rendezését az Országos Református Lelkészegyesület sokszor sürgette, s most Baltazar Dezső dr., a tiszántúli ref. egyház püspöke, lelkesegyesületi elnök nagy küldöttseget vezetett Klebelsberg kultuszminiszterhez.

A püspök beszédére válaszolva, Klebelsberg kultuszminiszter ezeket mondta:

— Mikor a kultusztercét átvettem, hozzá láttam az egyházakat támogató tételek emeléséhez, ezt következetesen folytattuk. Elismerem, korán sem oly mértékben, a milyen arányokban arra szükség lett volna, de más kiadásokat sem tudunk a szükség mértéke szerint kielégíteni. Rendeztük az infláció következtében válságos helyzetbe került lelkészi özvegy és árva nyugdíjakat s valorizáltuk a lel-

kész alapfizetéseket, 50 százalékkal a lelkész korpótlékokat. Lehetővé tettük a hosszabb lejáratú kölcsönök évi annuitásának rendezését, azt is, hogy a hosszabb idők óta elmaradt egyházi természetű építkezéseket valamilyen formában a protestáns egyházak pótolhassák. Az országos népiszkolai építési alap is létrejött, nem néztük, milyen jellegű valamilyen iskola, milyen felkészítéj, hanem csak azt, hogy az iskola a maga helyén szükséges-e, ha igen, akkor tantermenként nagyobb segélyt nyújtottunk. Amint az állam bevételei fejlődnek, mindig nagyobb összegeket bocsáthatunk a hazai protestantizmus szolgálatára, a haladásnak ebből az állandó szemléletéből méltóztatásuk türelmet meríteni.

A miniszter szavait tetszéssel fogadták.

Baltazar Dezső püspök külön is figyelmébe ajánlotta a miniszternek a szeremi ref. egyházközség kérelmét, hogy a valási és tanulmányi alaponak a község határában lévő földjéből ez az egyházközség bérlet-höz jusson.

A kultuszminiszter megígérte — hogy a vallási és tanulmányi alap bizottságának a kérését támogatni fogja.

Zuna Kálmán bírósági végrehajtó bűnlajstromát most állítják össze

Az elsikkasztott összeg körülbelül 20.000 pengő. — Kihalgatták a leányt, aki Zunával szökött.

Városzerte nagy feltűnést keltett Zuna Kálmán bírósági végrehajtó nagyarányú sikkasztása és rejtélyes szökése. A nyomozás bűnlajstromának összeállítására és az elsikkasztott összeg pontos megállapítására nagy erővel folyik a nyomozás, de ezt még nem lehet megállapítani, mert még hosszabb időt vesz igénybe.

Az elsikkasztott összeg legalább 15—20 ezer pengőre tehető.

Tegnap híre járt annak, hogy Zunát az egyik előkelő budapesti hotelben sikerült letartóztatni. Ez később valótlanságnak bizonyult egy másik verzió szerint Zunának sikerült keresztül mennie a határon és állítólag

arról érkezett hír, hogy valaki Temesváron látta a sikkasztó bírósági végrehajtót.

A debreceni rendőrségen megállapítást nyert, hogy Zuna Kálmán nem Debrecenben váltotta ki és hosszab- pesten, ahol sok befolyásos ismerőse bította meg útlevelét, hanem Budavolt.

Arranézve, hogy Zuna milyen nagy

lábón élt, jellemző, hogy az utóbbi időben 100—200 pengőt tett fel egy billiárdpartira.

Rendszerint nyert is, nagyon jó játékos volt.

Zuna Kálmán ellen már előzőleg sok panasz merült fel, 44 fegyelmi ügye volt, melyeket most vizsgáltak ki. Zuna érezte már, hogy a fegyelmi ügyek is súlyosak lesznek, azzal kért haladékot, hogy vagy áthelyezteti magát, vagy ha ez nem sikerül, akkor lemond a hivataláról.

Az ügyben folyik a nyomozás. — Preimeszberger efnő tanácselnök, központi vizsgálóbíró hétfőn vidéken folytatott vizsgálatot s így a Zuna-féle hivatali sikkasztás ügygel ma foglalkozott csak.

A sikkasztás ügyben addig, míg Zunát nem sikerül elfogni, a hivatali vizsgálóra szorítkozik a nyomozás az itt kideríthető sikkasztási tettelekről igyekeznek összeállítani a végrehajtó bűnlajstromát.

Az eddigi megállapítások szerint az egyik elsikkasztott tétel 2700 pengő

Sportember Ön?

AKKOR VEZESSE
PONTOSAN A

Bocskay Codexet!

Mi van a Codexben?

Csapatfőnök, a Bocskay története, a görögországi tura története, pontos sorsolások stb. stb.

körül összeg, Ezt az összeget Hirsch Jenő javára, Széchenyi uca 48. szám alatt fogantatott árverés során vette kézhez Zuna Kálmán végrehajtó, nem helyezte bírói letébe.

Ez az árverés január hó 23-án történt. Több mint két héttel azelőtt, január hó 12-én egy 800 pengőt tétele sikkasztott el a végrehajtó. Most pedig annak megállapítására kerül a sor, hogy január hó 12-ike óta milyen árverést fogantatott Zuna s a befolyt összeget bírói letébe helyezte. Ezen tettek kontrolálása után a jan. 12-ik előtti árverések ellenőrzésére kerül majd a sor.

Tegnap beidézték a rendőrségre azt a leányt, aki Zunával együtt hagyta el a megszőkösekor a várost.

A rendőrség reméli, hogy a leány felvilágosításai végre fényt derítenek a rejtélyes eltűnésre. Talán sikerül megállapítani, hogy hol tartózkodik a megszőkött végrehajtó és végül a vad most még homályos pontjai is tisztázódnak. A vizsgálatot azonban rendkívül megnehezíti, hogy Zuna mielőtt elutazott volna, megsemmisített minden áruló aktát.

Gyászrovat

Szabó Juliska 28 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 4 órakor lesz, a Csokonai utca 25. számú háztól, a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Csúrka „Kegyelt” tem. váll. rendezi.

Kóthy Gedeon 70 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután fél 3 órakor lesz, a Kossuth utcai temető halottasházától, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth temetőbe. A temetést Csúrka „Kegyelt” tem. váll. rendezi.

Tóth Mária 15 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 2 órakor lesz, a Hatvan utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Szabó Rózsika 48 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 3 órakor lesz, a Garai utca 28. sz. háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Varga László 5 napos korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 11 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kozma Lajosné szül. Erdei Zsuzsanna 62 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 4 órakor lesz, a Domb utca 28. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Fekete Erzsébet 4 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 7-én délután 6 órakor lesz, a Hatvan utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Géresy Ferenc nyírbátori jegyző 42 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor lesz Debrecenből Nyírbátorba szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, az ottani sírkertbe. A szállítást Fehértói tem. váll. rendezi.

R'DIOSOK!
A „Debreczen” szombati száma közli az egész jövőheti rádióműsort.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MUSOR:

Szerda d. u. 3 órakor ifjúsági előadás: Chicagói hercegnő.

Szerda este C) bérlet: Párisi divat.

Csütörtök d. u. 3-kor zónaelőadás: Borcsa Amerikában.

Csütörtök este D) bérlet: Párisi divat.

Pétek, bérletszünetben: Párisi divat.

Hol lesz hát a színházak olimpiásza?

Mint ismeretes, pár hét óta már igen sok írásra és vitára adott alkalmat Kardoss, debreceni színház-director kihívása színész párbajra, melynek eredményeképpen a szegedi színház direktora el is fogadta a kihívást. Az csak természetes, hogy nagy érdeklődés előzi meg ezt a nemcsak párbajt és csaknem minden nap meghozza a maga szenzációját erre vonatkozólag. A párbajban, vagy olimpiászbán már félig-meddig megegyeztek a direktorok, a szíriáknak is igen tetszik ez a versenyzerű dolog, csupán még a részletekben vannak valamelyes nézeteltérések. Mint értesültünk, Kardoss direktor árt Szegedre, hogy csak április 14. 15-én szeretné, ha meg lenne ez a párbaj, mert a debreceni színháznál már a műsor egész eddig össze van állítva, azonkívül pedig a húsvéti ünnepek közebejöttével sem tudna más dátumot mondani, mivel az egész színház menetét felkavarná egy más dátumra tett beosztás. Az olimpiász darabjánál a „Tábornok”-ot jelölte meg Kardoss igazgató, míg az operett darabot kölesönös megbeszélések után döntenék el. Most aztán várjuk hogy hogyan fognak dönteni az igazgatók ebben a kérdésben.

Felmerült a szegediek részéről egy másik terv is, mit Miskolc „benevezése” váltott ki. Nevezetesen a szegediek, akikön Tarnay Ernő igazgatóval azt proponálták, hogy se Szeged, se Debrecen, se Miskolc ne legyen a verseny színtere, hanem Budapest, ahol aztán a kiválasztott színházban döntessék el, hogy a vidéki színházak közül melyiké lesz az első. Erre a versenyre legalkalmasabbnak látnák a szegediek a pesti Városi Színházat.

Maga a terv nemcsak meglepő, de feltehetően különös is. Miért éppen Pestet választja Tarnay igazgató, ha már beleegye a versenybe? Itt csakis a két, esetleg három város színházának művészi teljesítményéről lehet szó, hogy döntésre kerüljön: ki az első. Kardoss igazgató volt az, ki a tervet felvetette, mivel a szegedi színház igazgatója azt a nyilatkozatot vele szemben kiadta, most csupán és szigorúan Kardoss Géza igazgató dönthet arról, hogy hol játsszák le a színészi olimpiászt.

A SZÍNHÁZI IRÓDA HIREL:

Délutáni előadások. Ma, szerdán délután 3-kor Kálmán Imre gyönyörű zenéjű nagy operettje:

Chicagói hercegnő

kerül színre, a főszerepekben Timár Ilia Tibonyi Júlia, Unger István Tamás, Misoga, Szigethy Bandi, Sagar és Szigeti Jenő felléptével. Méréselt árák. Páhol, ülések és néhány támlásszék még kapható a rendes pénztárnál.

Holnap csütörtökön délután 3-kor olesó, zóna-előadás keretében, Kováts Terus, Ferenczy Marian, Unger, Tamás Misoga és Szigeti Jenő főszereplésével:

Borcsa Amerikában

egyzenekisérettel. Kováts Terus nézőtéri mókáit Szigeti Jenő elénekli

Pályázati felhívás.

Aruházunkat 2 év előtt MODERN RUHAHAZ c. m. n. nyitottuk meg. Főrekvéltük mindig az volt, hogy jó minőségű szép és divatos

férfi, fiu és gyermekruháinkkal

valamint a legelőzékenyebb kiszolgálás révén a nb. vevőközönség bizalmát és támogatását megszereztük. — Ez teljes mértékben sikerült is, melyért jelen alkalommal köszönetünket fejezzük ki.

Miután nagyon sokan nb. vevőink közül azon felszólítást írték hozzánk, hogy az idegen hangzású Modern Ruhaház nevet változtassuk meg, elhatároztuk, hogy most midőn áruházunkat teljesen átszervezzük

tavaszi újdonságok

minden eddig felülmuló páratlan választékban már rakásra érkeztek, eleget teszünk a felszólításnak és a címet megváltoztattuk.

Eddig is a nb. vevőközönség támogatását élveztük, kérjük most is segítségét.

Pályázatot hirdetünk

jó magyaros hangzású könnyen megjegyezhető a jellegét kifejező, lehetőleg rövid címre.

Az elfogadott **100** pengővel fogjuk díjazni.

Kiadunk még **30** pengős **egy** második

és **egy** **20** pengős **harmadik** díjat is.

A pályázaton bárki részt vehet több címmel is.

A legkésőbb **febr. 15-ig** címűnkön beérkező „Cimpányzat” megjelölésű pályázatok felett **3 tagú bizottság** dönt.

Az eredményt a lapokban **17-én** közöljük. A díjak a közlés után **perencként** azonnal felvehetők.

A díjazott címek felett **szabadon** rendelkezünk.

Modern Ruhaház

férfi, fiu és gyermekruha nagyáruház
Ferenc József ut. 37.

népszerű angol dalát. Misoga, Ferenczy Marian és Tamás a híres banán terectükkel szereznek megérdemelt tapsokat!

Mindkét előadásra a rendes pénztár árúsítja a jegyeket, a legkésőbb 20 filléres állóhelytől a legdrágább 1 pengő 60 filléres jegyig.

Ma és holnap délután pont három órakor kezdődik az előadás.

Minden este fél 8 kor:

Párisi divat

Siessen jegyet váltani a szenzációs sikerű

Párisi divat

sláger-operett előadására. Pazar kiállítás! Remek rendezés!

Jön:

Pillangó kisasszony

Köszeghy Teréz, Abrányi Margit, Somló József és Krompácsi felléptével. — Hosszu időkre visszamenőleg nem található példa arra az egyhangú elismerésre, mellyel a színház

Pillangó kisasszony

előadását a közönség és sajtó fogadta. A több oldalról érkezett óhaj következtében a színház igazgatója azonnal tárgyalásokat kezdett a bemutatón szereplő fővárosi opera énekesekkel, akiknek tegnapi távirata szerint legközelebb rendelkezésére állnak a debreceni publikumnak.

Timár Ilia nagy ezüstcsipkeruháját és a görleket ruháit a Kovács nővérek szalonja készítette, az ezüst csipkeruha anyagát Kontsek Kornél, a görleket ruháinak anyagát a Benyáts cég szállította. (Párisi divat.)

MOZGOSZÍNHÁZAK MÜSORA:

Vigszínház:

Szerda—csütörtök:
Két attrakció egy előadásban:
SZAMUM.

(Beduinok foglya.)

Társadalmi dráma 9 felvonásban.
Főszerepben: Mady Christians,
Gabriel Gabrio és Jean Murat.

Megelőzi:

PARDON MADAME!

Párisi színmű, 8 felvonásban.
Főszereplők: Sandra Milowanoff
és Kolla Norman.

Péntektől: Ramon Novarro és Renée Andrée a főszerepben:
RANG ÉS SZERELEM.

Megelőzi:

A detektív.

Apollo:

Csak felnőtteknek!

Főszerepben: Evelyn Holt, Petrovich Szvetislav, Ráday Imre.

A NŐÖRVOS.

Modern társadalmi dráma 9 fejezetben.

Megelőzi:

Féltékeny a feleségem.

Házassági bonyodalmak 7 vidám felvonásban.

Főszerepben: Jenny Jugo Maria Paudler és Georg Alexander.

Péntektől: Kuegő-est. Max Linder és Bánky Vilma:

SZERELEM BOLONDJA.

HAROLD LLOYD.

NAGYMAMA FIACSKAJA.

Uránia.

Szombat, vasárnap: Két és fél óras műsor:

CINNABAR.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

Meteor mozgó műsora:

Szerdán: „Szerelmem a természetben.” Csak felnőtteknek És „Kisasszony fizetek.” Kétművű vígjáték 7 felvonásban. Dins Gralla és Werner Fuetererrel. Előadások 7 és 9 órakor.

A Máv. Filharmonikus zenekar hangversenye

Kitünően sikerült derék filharmonikusaink hangversenye és ha most is azzal kezdjük, hogy a páratlan buzgalmu együttesnek — karmesterekkel együtt — igazán önfeláldozó munkáját emeljük ki: nem bocsátkozunk ismétlésbe, hiszen nem lehet elégszer megállapítani, hogy a zenekar minden tagja valóban a legnemesebb feladattól buzdítva veszi kezébe hangszert, hogy a szívhez legjobban szóló művészetnek, a muzsikának hódoljon. Soha sem lehet ezt eléggé méltányolni és bár tudjuk, hogy mindegyikük szerénysége tiltakozik a díeszerű szavak ellen: még is mondjuk ki újra, hogy nagy örömmel üdvözlöttük őket és nagy szerű teljesítményükért szívesen adjuk a palmát, amely a város közönsége elismerésének a szimbóluma.

Webernek, a nagy romantikusnak, örökszép nyitányával, a Bűvös vadással kezdődött a műsor és ezt a misztikus, csodaszép művet a zenekar minden szépségével hozta előnk. Színekben pompázó gazdagon, kifogástalanul pontosan, mindent a maga helyén. A nyitány minden szépsége gyönyörűen bontakozott ki a hangszerekből. Méltó megnyitója volt az estének.

Haydn egyik leggyönyörűbb szimfoniája, az Oxford szimfonia követte a műsoron a sikerült számot, nem kevésbé sikerülten. A szimfonia tételei és részletei kitűnő tolmácsolásban jutottak kifejezésre. Nagyban sok finom árnyalatot figyelünk meg és a szimfonia hatásos elöntései is megtalálják mindig a legjobb érvényesülést utját. Ugy látjuk, a szimfonia jól „fekszik” a zenekarnak. Az Allegro szép főtémája nagyon kellemesen hangzott, csak úgy, mint az Adagio elmélyedt, finom részei. A pompás Menuettonak hálás témáját komoly művészi módon dolgozták ki és a Presto bujdosó témájának szépségei is szerencsés kezekre találtak. Abrányi maga is kedvvel dirigálta a mindenképpen hálás és eredeti darabot.

Az Oxford szimfoniát Haydn 1788-ban írta Párisnak, de 1791-ben dekori avatására magával vitte Oxfordba; ott elő is adták és aztóta nevezik Oxford-szimfoniának.

Szerkezeti szempontból összefügg a „La Chasse” szimfoniával; mindkettőnek kissé elégikus színe van, fiatalokkorra visszatekintő reminiscenciákkal. A fő- és melléktemák szoros összefüzése, pompás kontrapunktika a legerősebb oldala a darabnak. A fugális részek szerves motívumokkal keresztülszöve, mesterkéletlenül illeszkednek egymásba.

A szimfonia G-durban van és egy rövid (20 taktos) Adagio után egy izgatott hangulatu, háromnegyedes ütemű Allegro spirozoso rész következik, megragadó főtémával. A tétel második témája kedves hatásu, komikus téma. Az Adagionak egy szelid, kedves D-durban írt témája van, amelyet a tétel közepén egy d-mollban vett démonikus erejű részlet tár meg; majd újra visszatér az első téma, érdekes szextim-akkordoktól kísérvé. A Menuetton az első tétel nyugtalan hangulata folytatódik, a színes főtémát generalpansák szakítják meg és a nyugodtabb lüktetést a rendkívül érdekes és szép trio hozza meg. Az utolsó tétel — Presto — első témája mint valami fékevesztett Tarantella jelenik meg a hegedűkén, majd a basszus hangszereken. Egynéhányszor el-ejtünik és mint egy pajkos manó, ugrál és inceskedik ki a zenekarból.

A műsor háttáplán feltüntetett ismertetés a szimfoniáról mulatságos tévedéseket tartalmazott és meglehetősen zavart okozott. Szó sincs róla, hogy az Oxford-szimfonia főtémája rokon volna a Beethoven VIII. szimfoniájának finálé főtémájával. Az Adagio témájának semmi köze sincs egyházi dallamhoz és a hét variáció sincs sehoh az Oxford-szimfoniában. A Menuetto témája nem felési tánczene és a Presto olyan messze áll a vidám hangokba foglalt diikyram-

bustól, mint Makó Jeruzsálemtől. Ez az ismertetés a G-dur szimfoniára vonatkozik, amely az Oxford-szimfonia előtt keletkezett (Breitkopf és Härtel kiadásában, No. 13. számot visel) és ez is a párisi csoportba tartozik, mint az Oxford-szimfonia.

Igy aztán az ismertetés csak nehézségeket okozott, ahelyett, hogy segítségére lett volna a közönségnek. A partitúra egyszeri átlapozásával meg lehetett volna győződni arról és nem következett volna be az a dilettáns-izü tévedés, hogy az ismertetés összetévesztette a G-dur szimfoniát az ugyancsak G-dur Oxford-szimfoniával. Jobb az ilyesmit muzsikusk emberre bízni s akkor meg lehetett volna spórolni ezt a kellemetlen és mégis mulatságos accordot. Aki ismertetést ír, annak a partitúrához, zenetörténethez és esztétikához is kell valamiképp értenie.

Szünet után Nagy Margit, az Operaház tagja, énekelte Figaró házasságából a Grófné-áriát és a Cigánybáróbból Saffi-áriáját. Kellemesen esengő, pompás hangja és kifogástalan énekkultúrája igen jó benyomást keltett és a szimpatikus művésznő megérdemelt, meleg ovációban részesült. Szerencsés ötlet volt szerepeltetése és a tehetséges művésznő teljesen betöltötte a hozzá-fűzött várakozásokat.

Leopoldtól egy magyar népdal-ábrándot játszott a zenekar, amelyben előbb Piribauer kettő hegedűszólójában, majd Piribauer—Jakuts nagyszerű duettjében gyönyörködünk. Bár a mű maga nem valami nehéz falfalysuly darab, a zenekar mégis lelkesedéssel és készséggel ölelté öntött bele, ami a legnagyobb érdem-számba megy.

Utolsó számként Offenbach híres nyitányát: Orpheus az alvilágban — játszotta a zenekar, igen bravurosán.

A nagyszámú közönség melegen és szívesen ünnepelte a kitűnő zenekart s a hangverseny a könnyebb veretű művekkel is előkelő tónusban és sikerben gazdagon folyt le. (Szyk.)

Eredménytelen tárgyalás az angol kormány és a szénbányászok végrehajtó bizottsága között.

Londonból jelentik, hogy tegnap délelőtt a szénbányászok végrehajtó bizottsága és Baldwin angol miniszterelnök tárgyalásra ültek össze. A tanácskozáson jelen volt több miniszter és államtitkár is.

A bizottság esetezte a bányászok nyomorát és különféle módokat jelölt meg, amelyekkel lehetne segíteni a bányamunkások nyomorán. Sürgették az államhatalom beavatkozását a rendkívül súlyos kérdésben. Baldwin miniszterelnök és a munkásbizottság végre nem tudtak közös megegyezési alagra jutni és félbehagyták az ülést, azzal, hogy ma tovább folytatják. — Ekkor azonban a bányászok végrehajtó bizottságának elnöke kijelentette, hogy szívesen eszelődtek Baldwin miniszterelnök semmitmondó kijelentéseiben.

Fakompetencia és legeltetési díjak

Egy interpelláció és egy ön álló indítvány a közgyűléshez.

A csütörtöki közgyűlésre eddig egy interpellációt és egy önálló indítványt nyújtottak be. Az interpelláció a következőképpen hangzik:

„Méltóságos polgármester ur! Tisztelettel kérdezzük, hogy az ideai kompetencia fát miért nem utalták ki még most sem? Milyen intézkedéseket fogantatosított a Polgármester Ur, hogy ezt az igényjogosultak minél előbb megkapják?

Tisztelettel
Sarkady István.”

Az önálló indítvány szövege a következő:

„Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés!
Utasítsa a törvényhatósági bi-

zottsági közgyűlés a városi tanácsot, hogy azoknak a földbirtokosoknak, akik nem egyben háztulajdonosok is, a legeltetési díjak befizetésére adjon épen ugy haladékat, mint a belsőségi háztulajdonosoknak, akik minden év szeptember—október havában fizetik azt.

Nem lehet ugyanis szerény véleményünk szerint adófizető polgárok között semmiféle megkülönböztetést tenni, hiszen a belsőségi háztulajdonosok adókönnyük felmutatásával adófizetői minőségüket bármikor igazolják.

Tisztelettel
Deák István,
Sarkady István,
Kertész János.”

Milyen lesz a bányhidai centrale

Kilenevezezer lóerő teljesítményű lesz a centrale. — Előadás az Egységes Pártban.

Budapest, március 5. Az egységespartban ma tartották meg az első közérdekű előadást, amelynek során dr. Verebely László középítési tanácsos, a magyar energiagazdálkodásról, a Dunántúl villamosításáról s ezzel kapcsolatban a bányhidai erőmű jelentőségéről tartott előadást, amelyen megjelent a kormány tagjai közül Herrmann kereskedelmi, Szcitovszky belügyi, Vass népjóléti és Wekerle Sándor pénzügyminiszter, továbbá Imácssy László a Ház elnöke, Darányi Kálmán, Dessewffy Aurél, Szabócsy Alajos államtitkárok és még számosan.

Dr. Verebelyi László rámutatott arra, hogy nem az iparilag legfejlettebb államok azok, amelyeknél a legnagyobb fejlenkénti áramfogyasztás. Ezen a téren elsősorban az agrárállamok vezetnek. Magyarországot az energiagazdálkodás terén nyomorították meg legjobban a békeszerződés.

A termelt energiagazdálkodásnak 51 százaléka a fővárosra és környékére esik.

A főváros tehát az országos erőmű-fogyasztói közül nem hiányozhat. A kiküldött szakértőbizottság hónapokon keresztül tanulmányozta a Dunántúl villamosításának ügyét s

négül is azt a megoldást ajánlotta, hogy a centrálét Bányhidán építsék fel.

Majd részletesen ismeltette az angol kölcsöntárgyalás bázisait, a Magyar Dunántúli Villamosság Rt. megalakulásának történetét s azt, hogy a részvénytársaság mire vállalkozott. Bányhidán 90 ezer lóerő teljesítőképességű gőzcentrálé létesül, a távvezeték hossza 168 ezer kilométer.

Budapesten, Győrben és Moson-Magyarváron közéclü állomás lesz s emellett villamosítja a részvénytársaság a Máv. Budapest—hegyeshalmi vonalát.

Hangsúlyozta, hogy a részvénytársaság igazgatósága minden díjazás nélkül végzi munkáját.

Adminisztratív személyzete nincs, mert az adminisztrációt a kereskedelmi minisztérium, részben pedig a Máv, villamosítási osztálya végzi.

Ha különösebb nehézségbe nem kerül, a centrale már ez év decemberében megkezdí az áramellátását. Ennek az erőműnek az igénybevételével a Máv. is óriási költségmentesítést ér el.

Bud János, mint pénzügyminiszter a legolcsóbb kölcsönt szerezte meg, amit a külföldön a háború után folyósítottak.

Herrmann kereskedelmi miniszter pedig megszerezte a magyar iparnak a leg nagyobb rendelést, ami valaha a magyar ipar kapott.

60 millió pengő jut e révén a magyar iparnak.

Ez a szám a jövőben csak emelkedni fog. Az előadást mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták s Pesthy Pál elnök mondott hálás köszönetet dr. Verebely Lászlónak.

A Lipótvárosi Demokrata Kör revíziós gyűlése.

„A revízió már nem nemzeti ügy, hanem a világe becsületbeli ügy!”

Budapestről jelentik hogy a Lipótvárosi Demokrata Kör kedden este nagyszabásu, minden pártpolitikai felfogástól mentes revíziós nagygyűlést tartott. — Az előki megnyitót Gál Jenő országgyűlési képviselő mondotta, aki kiemelte többek közt, hogy a revízió már nem a magyar nemzet magánügye, hanem súlyos becsületbe vágó kérdése az egész világnak.

Utána Polónyi Jenő beszélt aki politikai szempontokból mégelette a revízió kérdését és azt mondotta, hogy ettől Európa békéje függ.

Ereki Károly gazdaságnpolitikai szempontokból sürgette a revíziót, míg Horváth Mihály, Kocskemét orsz. gyűlési képviselője azt emelte ki, hogy a revízió kérdése hozza közelebb egymáshoz a főváros és a romlatlan vidék magyarságát. Fel szólaltak még többek közt Nagy Vince és Pakots József is.

A revíziós gyűlés Rotheremere lordot, a magyarság nagy barátját táviratilag üdvözlölte.

Nemzetiszínű zászlók
készen és rendelésre
Kardos Lászlónál
DEBRECEN KOSSUTH UCCA 9.

A Re. Kollégiumi Diák-szövetség harmadik baráti összejövele

Ma este hat órakor az Angol-királynő külön-termében.

A kollégiumi öreg diákok szövetségének alapszabályai jóváhagyás végett a m. kir. belügyminisztériumban vannak. Remélhetőleg rövidesen megérkezik a jóváhagyás s a szövetség teljes erővel foghat hozzá rendkívül fontos és szétágazó terveinek megvalósításához. A szövetség működése főként három irányban lesz igen nagy jelentőségű a magyar közéletben. — Az egyik a testvéri érzés ákolása a különböző felekezetekhez és társadalmi osztályokhoz tartozó volt diákok között. A második a szegény kollégiumi diákok segítése. A harmadik a kulturális munka, mely magában foglalja a kollégium történetének kutatását, a tanárok és diákok irodalmi működésének elősegítését és egyéb tudományos vagy irodalmi feladatokat is.

Míg a miniszteri jóváhagyás megérkezik, addig is szükséges a felmerülhető kérdéseknek előzetes, nem alapszabályszerű formák között való barátságos megbeszélése, hogy a tényleges munka annál simábban, nagyobb zökkenők nélkül indulhasson meg és folyhasson tovább. Szükséges továbbá a tagok ismerkedése, hogy a testületi szellem már jóelőre kialakulhasson. Ezt a célt a vezetőség azáltal igyekszik elérni, hogy alkalmat ad a baráti összejöveteleken a régi diáktársak felelevenítésére, kellemes beszélgetés és baráti vitafokozás közben. A lefolyt két összejövetel olyan kedves hangulatot és olyan testvéri összetartást hozott létre máris a megjelentek között, hogy a jövőre nézve a legszebb reményekkel lehetünk elégtelvé. A hevenyészett program mind a két alkalommal igen sikerült, eleven, vidám, tréfás volt. — Ugyanígyennek ígérkezik a ma esti program is. Az összejövetelek jelszava: I pohár sör vagy egy pohár bor! Nem a költségek és nem az italfogasztás a fontos, az ott megjelenőknek, hanem a régi diák bajtársi érzés felelevenítése és megrősítése.

Elütötte a vonat a szekeret, egy halott, egy sebesült.

Budapest, március 5. Lenner György békésmegyeri földmives kocsiját a szentendrei helyiérdekű vonat elütötte a békésmegyeri átjárónál. Lenner s a kocsiin levő Kovács Imre földmives súlyosan megsebesült, harmadik társának sem történt semmi baja. Kovács azonban nemsokára meghalt. — Lennert életveszélyes állapotban vitték be az Új Szent János kórházba.

A bécsi magyar követ nem küld hat lovas hintót Simon Böskécért.

Budapest, március 5. (Félhívtalosan jelentik): Egy pesti lapnak azzal a reklámozó híradásával szemben, mely szerint a bécsi-magyar követtség ünnepélyes fogadtatást rendez Miss Európa tiszteletére és érte 6 lovas hintót küld a pályaudvrra, az a valóság, hogy Ambrózy Lajos báró magyar követ, a március 10-ére már régebben megállapított estélyre, Simon Böskének is küldött meghívót.

Angol leleplezés Benesről

„Csehszlovákia az osztrák-magyar habarcs kisebbitett mása“.

London, márc. 5. Az egyik előkelő folyóiratban Sir Thomas Montgomery Cunningham hosszasan foglalkozik Benes emlékirataival. Benes a háború alatt megalkotta az elnyomott kisebbségek ligáját, amely a csehekre nézve csak humoros értelemben vehető,

mert maga Benes ismételtén sürgette Prágát, hogy honfitársai legyenek szívesek és üldöztessek kissé jobban magukat, hogy a propagandának legyen miről panaszkodni.

A határok megvonásakor Benes a régi Csehszlovákiánál ragaszkodott

a régi történelmi határokhöz, hogy a német kisebbségeket bekebelezhesse, a tótokkal szemben azonban etnográfiai alapokra helyezkedett s a történelmi Magyarországot a nemzetiségi elv nevében darabol-tatta fel.

Benes könyvében a cseh nemzeti kultúra apostolának mutatkozik, ami súlyos visszahatással járhat olyan soknyelvű államban, mint amilyen Csehszlovákia, amely

fajjal a régi osztrák-magyar nemzetiségű „habarcsnak“ kisebbitett mása.

A magyargyalázó Cotty gyanus vagyona

Páris, március 5. A Paris Soir ir vezércikkét ismét Cottynak, az újságíróknak, parfümgyárosnak vagyónával s annak titokzatos eredetével foglalkozik. A lap okmányok alapján állítja,

hogy Cotty akkor ajánlott fel a francia frank megjavítására 100 millió frankos adományt, amikor ezzel equidiválta a francia államkincstártól néhány százszázévi adóhátralékára haladékat kért.

Miért és minő titkos céllal akarta Cotty

a mérhetetlen vagyont odaadni, kérdezi a cikkíró.

A cikkíró sürgős vizsgálatot követel Cotty vagyónának eredete tekintetében, mert Cottyt egy nagy pénzügyi eszközökkel rendelkező hatalom használja fel franciaországi céljai elérésére.

Ereke a hatalomnak a gyanu elkerülése céljából elsőrendű érdeke, hogy Cotty akinek műveleteit végre akarja hajtani, többszörös milliárdoknak tűnjön fel.

Kecskemét város eladja Pusztaszert

Milyen sorsra jut a hét vezér vérszerződésének helye?

A történelmi emlékü Pusztaszert, ahol a hét magyar vezér megkötötte a vérszerződést, tudvalevően Kecskemét határában van és az egész terület szintén a város tulajdona. A nagyterjedésű egy fagban álló földbirtokon ezidőszerint tanyák vannak, valamint szántókból legelőkből és rétekből áll. Azonban oly nehezen közelíthet meg, hogy a város tanácsa nem kívánja tovább tulajdonában tartani ezt a történelmi nevezetességű területet, hanem legújabb hatá-

rozata szerint eladja, vagy felparcellázza.

Az érdekes magyar területet a Millénium alkalmával emlékművel is megjelölték.

Kecskemét lakossága, de az egész magyar társadalom is érdeklődéssel várja, hogy kinek a birtokába, vagy milyen sorsra jut a nevezetes terület, ahol az új haza elfoglalásakor a hét vezér vérszerződéssel pecsételte meg a honalapítást.

Az életunt 15 éves leány különös kívánsága

„Ravataloznak fel úgy, mint Darvas Lilyt, az Égi- és földi szerelemben“.

Budapestről jelentik. Budapesten egy B Etelka nevű 15 éves kislány öngyilkossági komédiát követett el. A kislány elcsente édesanyjának orvososságát, egy altatószert s ezzel akart az örök álmomba merülni.

B. Etelka első kereskedelmi iskolai tanuló. Tegnap délután még rendszeren elvégezte iskolai leckéit. Este 8 óráig tanult s írta feladatait, azután megvacsorázott és szüleiével együtt tíz óra tájban tért nyugvóra. Reggel 7 órakor a cselédleány bement szobájába, hogy a kislányt felkeltse. Percekig rázta a leányt, de nem tudta felébreszteni. A cselédleány ekkor ijedten beszaladt a gazdához, aki körüti kereskedő:

— Nem tudom, mi történt Etuskával... nem lehet felkelteni!

A szülők rémülten látták, hogy kislányuk eszméletlenül fekszik ágyában mellette az éjjeli szekrényben, a vízepohár alján fehér porüledéket találtak. A pohár mellett egy könyv hevert. Molnár Ferenc „Égi és földi szerelem“ című színműve és a könyvben egy levél.

Ebből a levélből tudták meg azután, hogy a kis Etelka szerelmi csalódás miatt akart meghalni.

„Ravatalozzanak fel engem is úgy,

mint Darvas Lilyt az Égi és földi szerelem című darabban — írta a kislány búcsúlevelében — és ha majd eljön a ravatalomhoz egy fiatalember, aki sírni fog, akkor megtudhatják, hogy ő az, akiért meg kellett halnom.“

A kétségbeesett szülők a mentők segítségét vették igénybe, miután azonban a mérég már meglehetősen felszívódott, a mentők elkerülhetetlennek tartották a kórházszállítást. Az ellopott veronál azonban nem volt olyan nagymennyiségű, hogy halált okozhatna s így sikerült fog a szerelmében csaldott kislányt megmenteni az életnek.

Amerika új elnöke szorosan együtt keres működni a sajtóval.

Newyorkból jelentik: Hoover, az Egyesült Államok új elnöke rádió útján magához hívatta az újságírókat, akik különféle külföldi lapok amerikai munkatársai, és kijelentette, hogy rendszeresíteni fogja a sajtónapokat. — Kifejezte azon óhaját is, hogy szorosan együtt akar működni a sajtó munkáival. A sajtónapok kedden és pénteken lesznek.

Byrd küzdelme a délsarkon.

Párizs, március 5. Az Excelsior Russel Owennek, a Byrd expedíció egyik tagjának rádiogramja alapján ismerteti az expedíció legújabb eseményeit és helyzetét. Byrd hajója, a Cyti of Newyork, amely igen kritikus helyzetben volt, háromnapig kétségbeesett küzdelmet folytatott az elemekkel, míg végre biztonságba jutott. A hajó kőtelei és árbocai, valamint a hajóhid és a fedélzet kemény jégpáncéllal volt borítva, úgyhogy állandóan baltával kellett szétörni, nehogy a hajó valamennyi része egyetlen darabbá fagyjon össze.

A City of Newyork segítségére küldött Eleanor Bolling segélyhajó kénytelen volt visszafordulni, mert a tenger előbb fagyott be, mint ahogy számították.

Valószínű, hogy decemberig nem lehet az expedíció számára sem élelmet, sem más utánpótlást szállítani. Szerencsére azonban jól el van látva nemcsak élelmiszerral, hanem benzinnel is, ami lehetővé teszi, hogy a déli sarkra repülőgépen kirándulásokot tegyenek az expedíció tagjai.

A Pirquet-házaspár megható temetése.

Bécs, március 5. Megható és imponáló részvét kísért a temetőbe a tragikus végű Pirquet Kelemen bárót és feleségét. A templomban egymás mellett volt felravalozva a két koporsó, körülötte 28 gvertya égett és a koszoruk tömege megszámlálhatatlan volt. Szívesen szorultak ki a templomból a részvevők és megindító volt nézni a nagy tömegben a sok angyal, kariatid, szecsemával, vagy kézenfogva kis gyermekét, akiket a híres gyermekgyógyász mentett meg az életnek.

A ravatal körül állott a bécsi egyetem orvoskarának tanári testülete, ott volt Hainisch Mihály, a köztársaság volt elnöke, több miniszterrel együtt Schmitz közoktatásügyi miniszter, Seitz polgármester, Schober rendőrfőnök, az amerikai és japán követ és más diplomaták. A beszentelés után megindult a menet a központi temetőbe. Kötés helyét kapott a Pirquet-házaspár.

A sfnál először Art dr. orvoskari dékán búcsúztatta a bécsi egyetem közszolgálat, majd több orvosbeszéd következett. Mikor lehaccátották a koporsót a sírba, odállott egy anya, kariatid kis gyermekével, akit Pirquet tanár megmentett meg nemrégiben. Az anya a gyermek kezébe adott egy virágcsokrot és a csöndes a virágot bedobta a sírba. Utoljára Elsalberg tanár mondott búcsúszót és a nyitott sírba lebeszította koszorúját.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedves
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
Közvetlen Társaság

Budapest, Plac-utca 79.

Apoljuk a hazaszeretetet

Van a m. kir. honvédség szolgálati szabályzatának egy pontja, mely arra a kérdésre, hogy mi a hazaszeretet, a következőképpen adja meg a feleletet:

„A hazaszeretet a nemzetiség és a haza földjéhez való ragaszkodásnak ösztönös és egyben tudatos megnyilvánulása. Az összetartozásnak élő érzése, mely egyénileg minden honpolgárt az állami közösség tényezőjévé avat. Mint nemzeti eszme: fenntartója a mult szent hagyományainak, cselekvő munkása a jelennek és szilárd alapja a jövőnek. Kútforrása a nemzet erkölcsi erejének és anyagi jólétének. Rugója a nemes tetteknek. Nehéz megpróbáltatások idején pedig az állami lét legfontosabb támasza.”

Igy mondja el és így tanulja ezt harmincöt ezer magyar sonvéd. De nem ártana ezt megtanulni egyetlen magyar férfinak, magyar nőnek sem.

Ma a serdülő nemzedék, melynek hivatása lenne Nagy-Magyarország felépítése, vagy a felépítő nemzedék létrehozása, nevelése, többet tud Hollywoodról, mint a nemzeti szent hagyományokból. Ma megtörténik az, hogy ha megkérdezzük egy magát műveltnek tartó férfit, hogy ki volt Mátyás király, azt feleli: Szent Istvánnak a fia. Ma a nőknek nagy százaléka nem tudja, ki volt Lorántffy Zsuzsanna, Zrínyi Ilona, de hogy Ramon Novarro milyen filmekben játszott, hány éves, szőke, barna-e, azt feltétlenül tudja.

Milyen nemzedék követheti az ilyen nemzedéket?

Fertőzött lelkű, torz eszmékért lelkesedő, vagy talán csak rajongó, mert már féltő, hogy lelkesedni sem tud, — nemzedék lelkileg degenerált, korcs generációt nevel, melyet legfeljebb ösztönös ragaszkodás köt a földhöz, mely neki megélhetést, kenyeret ad. Ha az összetartozás élő érzésétől át nem hatott, eszmékért harcolni, a mult szent hagyományaiért lelkesedni nem tudó, tehát a hazaszeretet érvényét tudatosan nem gyakorló nemzedéknek megélhetést, kenyeret nem ad a föld, megszűnik benne még az ösztönös szeretet is.

Es ekkor kik fogják visszaállítani Nagy-Magyarországot?

Mi nem tehetjük magunkévá az 1871. év utáni francia jelszót: „mindig gondolni rá, de sohasem beszélni róla!”

Mert a francia nemzet erős, nagy maradt még Elzász nélkül is és személyes, gyűlölködő ellensége csak a német volt. Mi ellenben gyengék, erőtlenek lettünk és körül vagyunk véve ellenünk emésztő gyűlölettel lihegő ellenséggel, akik minden nyílt és alattomos eszközt latba vetnek, hogy megsemmisíteni tudjanak bennünket.

A paták nem áll meg és nem fordul vissza a hegynek, ha elzárják útját, hanem addig tépi, addig szakgatja a gátat, míg utat nem tör magának. A tenger nem szűnik meg ostromolni a benne álló sziget-lábát egy pillanatra sem és addig nyaldossa, addig tépi, míg le nem dől a szikla.

Minden napért, minden évért kár és mind csak nehezebbé, kétségesebbé teszi a visszahúzást, mert sem az oláh, sem a szerb, sem a cseh nem szűnik meg lrtani minden eszközzel a magyarságot, a magyar érzést, a magyar gondolatot.

A fa, amíg kicsi, csemete, félkézrel felhúzható, de ha megerősödött, le-

gyökeredzett: ásó, balta kell, hogy kivágni tudjuk.

Ma még élnek az elszakított területeken azok az emberek, akik Nagy-Magyarország kenyerét ették. Ma még keményen üt mellére a csallóközi magyar, hogy ő sohasem lesz cseh, de azért hozzáteszi: addig jöjjenek, amíg mi élünk. Ma még élnek Csonka-Magyarországon azok az emberek, kiknek hátán vörös csíkot vont az oláh bot, kiknek arcán ha fel is száradt a könny, de lelkük megvonaglik és ökölbe szorul kezük, ha eszükbe jut a latrocinium, az oláh invázió, mely mindenét, utolsó falat kenyerét, egyetlen marháját elvette és ha szólni mert, véresre botozta a bocsokors Decebál-ivadék... Ma még élnek.

De mi lesz, ha sárba szállnak ezek az emberek? A most jazz-bandra lelkesülő, mozivásznon pergő kalandoktól megmámorosodott ogú nemzedék vajjon nem fog-e megelégedni szüleik gyaláztatásáról? Mi lesz akkor, ha az elszakított területeken születő magyar gyermek lelkét megfertőzi a cseh, a szerb, az oláh iskola?

Balga hitben ringatja magát, aki azt hiszi, hogyha Genfből ráparancsolnak a rablóra, hát szónéklül takarodik a rabolt földről. Gyarló álomban képzeleg, aki azt hiszi, hogy akár a cseh, akár a szerb simán, erőszak nélkül visszaadja a Trianonban neki itélt részt és hiú ábránd lenne egy pillanatra is abban reménykedni, hogy akár angol, akár más segítséggel vesszük vissza.

Nem fog az angol sem és más nép sem, egyetlen csöpp vért sem Erdélyért áldozni, hogy nekünk visszacserezze. Az pedig biztos, hogy vér

nélkül vissza nem szerezhetjük a most oláh, cseh, szerb kézben levő részeket.

Vagy ki hinné egy pillanatra is el, hogy a farkasok zsákmányukat ott-hagyják? Igen, ha közéjük ütnek, de másképp nem.

Ahhoz pedig, hogy ütni tudjunk, erő kell. De az erő nem mindig a testben rejlik. Tudatos hazaszeretettől áthatott, nemes, nagy, dicső eszmékért lelkesedni tudó, a nemzeti szent hagyományokon felbuzduló, őseihez méltó lenni akaró nemzet, nemzedék, ha számra nézve gyengébb is, erkölcsi fölényben van és biztos, hogy győzelmeiket arat a beteg eszméken rágódo, koresleklű nép nemzedék felett.

Ezért kellene minden magyarnak tudni is, hogy mi a hazaszeretet. Tudatosan szeretni hazáját és így nevelni gyermekét is. Ezért kellene megragadni minden alkalma, hogy az iskolából kikerülő gyermek, a serdülő ifjú éppen úgy mint a leány, ne csak a Tom Mix-ek, Chaplin-ek és a többiek egész légióját ismerje, hanem a nemzeti hősök, hősnők lelkesítő és valóban léleknevelő, a hazaszeretetet tudatosra fejlesztő csekedeteikről többet tudjanak meg, mint az iskolában tanultak, de már rég elfelejtettek.

Hiszen ilyen szomorú korszak talán még sohasem virradt hazánkra, mint a mostani, de azért igaz, tudatos hazaszeretettől áthatott, nemes tettekre kész nemzedék sok mindenre képes lenne. Szinte féltő, hogy most igazat mond Vörösmarty „Az elárvult haza” című versében:

... És látni nincs remény
Többé jó napomat:
Bosszút ki állana,
Nem szülhetek fiat.

Toth Gábor.

Felhívás

József királyi herceg tábornagy fővédnök elnöklésével megalakult „A nemzet vértanuinak 1918—1919” Országos Emlékbizottsága; hogy augusztus 6-án a nemzeti ujjáéledés tíz éves évfordulóján az első nemzetgyűlés első határozatának értelmében a nemzet akaratából, hatalmas emlékművön megörökítse a vértanuk százainak dicsőséges nevét. A hivatásos Magyarországon, élén gróf Bethlen István miniszterelnökkel és a társadalom kiválóságai vállalkoztak a feladat megoldására, karöltve az egyházak vezetőivel a fő- és alispánok, polgármesterek, főszolgabírák, és községi előljárók készséges támogatásával. Az Országos Bizottság elnöke Pekár Gyula ny. miniszter, országgyűlés képviselő, a vértanuk névsorát összeállító bizottság elnöke dr. Fritz János főorvos, az Országos Bizottság propaganda elnöke. Dr. Lechner Jenő építőművész tanár, az emlékmű tervezője és vezetője és munkatársa Füredi Rikári szobrászművész. Az országos ünnep jellegének megállapítása és a nemzeti megnyilatkozások formája a kormányal egyetértéssel fog megtörténni. Az Országos Bizottság felkéri a vértanuk hozzátartozóit és a községek előljáróit, hogy a vértanuk neveit és vértanuk haláluk körülményeit levélben jelentsék be a Bizottság elnökségének. (Székhelye Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 26.). Egyben tudomásul hozza, hogy adománygyűjtéssel sem hivatásos gyűjtőt, sem ügynököt nem bízott meg, mivel az anyagi előteremtése postai megkeresések és a Pénzügyi Központba szóló csekk-lapok útján történik.

Egy szerb pap

Jugoszlávia fennállásának tizedik évfordulóján, hálaadó istentiszteletet akart tartani.

Miskolc, március 2. Néhány nappal ezelőtt példátlan eset történt. A miskolci görög keleti egyház gondnokát, Peszkár Sándort egy Jursuk Stepan nevű borsodi görögkeleti szerb pap kereste fel hivatalában. Rövid szabó-dás után megfontoltan adta elő kérelmét és gondnok meglepődve hallotta, hogy a szerb pap a jugoszláv állam fennállásának tizedik évfordulója alkalmából azt kívánta, hogy a miskolci görögkeleti templomban hálaadó istentiszteletet tarthasson.

A gondnok felháborodással utasította vissza a szerb pap kívánságát és mint jó magyar ember, meggondolva, hogy annak a népnek a nemzeti ünnepe, amely a termékeny Bánátot, Bácskát és Horvátországot és az Adriát elrabolta Magyarországtól, minden magyar embernek csak gyásznapot jelent, az engedélyt nem adta meg.

Vendéglő megnyitás.

A közönség szíves tudomására hozom, hogy a Nyugati-utca 14. szám alatt (Hatvan uccai kisállomással szemben) lévő régi vendéglői helyiségeket kibéreltem és azt megnyitotam.

Izletes, kitünően elkészített meleg és hideg ételek, nyerszintén elsőrendű kecskeméti óhor és vámosvárosi úbor áll minden tisztelt vendégem rendelkezésére. — A közönség szíves támogatását kéri

Varga Gábor vendéglős.

Megszédült a felszálló gőztől és forró vízzel felt medencébe esett egy munkás

Tegnap délután rendkívül súlyos szerencsétlenség történt a Faipar rt. Salétrom ucca 5. szám alatt levő gyár telepén. Veres Béla, a vállalat egyik munkása, miközben a hűtőmedence körül dolgozott, a felszálló gőztől

egy pillanatra megszédült és beleesett a rendkívül forró vízbe.

Munkástársai, akik kétségbeesett jankiállításaira lettek csak figyelmesek, azonnal segítségére siettek és nagy-

nehezen kihúzták a medencéből.

Veres Bélát, aki a borzalmas kintől eszméletét veszítette.

Telefonáltak a mentőknek, akik megállapították, hogy két combján súlyos természetű, első és másodfokú égési sebeket szenvedett. Azonnal első segélyben részesítették és kiszállították a sebészeti klinikára. Állapota súlyos de nem életveszélyes.

Envhe idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti március 5-én:

Időjárásunk átalakulása lassan halad előre. Az északi depresszió Középeurópaig lenyúló mellékképződménye elvonult a légáramlás ismét északra fordult. — Nyugateurópa felett ugyanis ismét egy magas nyomású képződmény tünt fel, ez azonban egyelőre nem befolyásolja lényegesen időjárásunkat. Délkelet-Európa felett egy mélynyomású képződmény fejlődött ki és esetleg az elkövetkező napokban ez fogja befolyásolni döntőleg időjárásunkat. Jelen pillanatban az északi és déli depresszió között kialakult magas nyomású hát van területünkön, amely kissé felhős, nappal aránylag envhe. Éjjel azonban a kiszugázás miatt elég alacsony minimumokban részeseit.

Az elmúlt éjszaka a legalacsonyabb hőmérséklet -7.2 C. volt,

míg nappal az erős napsugárzás hatása alatt egészen a fagypont határáig -0.7 C-ig emelkedett.

Egyelőre továbbra is éjjel erős lehülés várható -10 C körüli minimummal, nappal részben felhős idő mellett a felmelegedés folytatódása valószínű.

Esti időjósítás.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor:

Részben felhős, tulvomonan száraz, mérsékelten hideg és nappal további enyhülő idő várható.

„Megérkezett”

a porosz kőszén, toásbrikett, berentei szén és kapható

Grünle'dnél Csapó ucca 16
Telefon: 9-82.

A NAP HIREI

Eszaki fenyőpintyek De recen környékén

A szokatlan nagy hideg és havazás az idén is leszoritotta hozzánk Észak-Európa madarait. A már máskor is ellátogatott esontollu madarakról a télen csodálattosképen semmi hírt nem hallottunk. — *Ellenben a fenyőpintyek nagy tömegei találhatók most szerinte az Alföldön.* Nagy 50-80-as csapatokban város s faluszebi kertekbe is bejönnek s a hóból kiálló dudvánövények magvain élésküdnék. Felületen szemlélté verobeknek nézi őket, de sötétebb színezetük s legyökön és vállukon jól fel tűnő sárgászöld szín könnyen felismerhetővé teszi őket. Legjobban hasonlítanak leközlelebi rokonukhoz, s mi erdők kedves erdei pincéskéjéhez.

Hazája Észak-Európa és Ázsia fenyvesei, ahonnan nagy telek alkalmával nagy tömegekben vonulnak Dél felé. Most február vége felé jelentkeztek Debreczenben s így már valószínűleg Észak felé, azaz a 44 helyek felé vonulnak.

(Folletet többek kérdésekre.)

Nagy Jerő

Milodin
arckenőcsöl
csoda szép lesz
az archőre.
1 tégegy 50 fill.
1 P. és 1.50 P.

— **Diezig Alajos előadása az útzók kultúrdélelőttjén.** Vasárnap, március hó 10-én, délelőtt 11 órakor, a debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete kultúrdélelőttöt tart. Előadó dr. Diezig Alajos, a Kereskedelmi és Ipar kamara külön, képzett titkára, aki külkereskedelmi mérlegünk passzívítása címen tart értékes előadást.

— **A debreceni orvosegyesület márc. hó 7-én, esütörtökön délután 6 órakor tartja VIII. tudományos ülését a Béklinika-tantermében.**

— **Dr. Preininger Tamás előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon, vetített képekkel.** A Kollégium dísztermében ma, 1929. március hó 6-án, szerdán délután hat órakor dr. Preininger Tamás egyetemi m. tanár és a bőrgyógyászati klinika adjunktusa tartja meg „A bőrbetegségek kórokozói” c. előadásának első óráját, rendkívül érdekes és szép vetített képek kíséretében. A bőrbetegségek általános ismertetése után a bőrbetegségeket kórokozó mikroorganizmusokat tárgyalja, majd a bőrbetegségek okait. Ezek lehetnek a belső szervek, vagy azok a hatások, amelyeket bakteriáriumok okoznak a bőrre. Majd szó lesz az egyes, gyakrabban előforduló bőrbajokról, úgymint bőrtuberkulózisról, a hópoklosságról, a lépfenéről stb. Preininger tanár előadásában határozottan rámutat arra a körülményre is, hogy a bőrbajok sok esetben mily ártatlanul terjednek úgyhogy az illető egyáltalában nem tudhatja arról, hogy bőrbajt kapott és ép azért nagyon fontos, hogy minden bőrbajjal kellő időben szakértőkhöz forduljunk. Aki a bőrbajt így ártatlanul megkapta, sokszor nem is tudja betegségéről, tovább terjeszti a bajt.

Budapesti kasszafurók fosztották ki a hajdunánási postát

Budapestről jelentik: — Kedden reggel a hajdunánási esendőrségtől hívták fel a budapesti rendőrkapitányságot. A esendőrség parancsnoka telefonon jelentette, — hogy

éjszaka Hajdunánáson kasszafuró betörők jártak, akik kifosztották a postahivatalt. A jelek szerint a kasszafurók Budapestről jöttek és „munkájuk” elvégzése után ugyancsak Budapestre tértek vissza. Ezért kérték a budapesti rendőrséget, hogy indítson nyomozást a kasszafuróbanda kézrekerítésére.

A hajdunánási postahivatalban, — mint a esendőrség jelentette — a felfeszített ajtókon keresztül jutottak be a betörők.

Bent a postahivatalban a hatalmas Wertheim-szekrény fölfeszítéséhez fogtak. Nagy erőfeszítéssel feltörték a Wertheim-szekrény ajtaját, de ez a munkájuk hiabavalónak bizonyult, mert a pénzszekrényben nem találtak egyebet,

mint blankettákat, iratokat, okmányokat. — A postahivatal pénzét ugyanis a főnöki szoba padlójához erősített vaskazettában őrzik, a melynek csak a kulcsát szokták a Wertheim-szekrénybe rejteni. — A betörők, ugylátszik, nem elégedtek meg az üres kassza megfúrásával. Jobban körülnéztek és meg is találták a padlóhoz erősített vaskazettát. Felszedték a padlót és a kazettát lesröfölték a deszkáról.

Ezután a kazettát és ennek a Wertheim-szekrényben megtalált kulcsát magukhoz vették. A vaskazettában hozzávetőleges számítás szerint ötezer pengő készpénz volt.

A betörők a lopott pénzzel észrevétel nélkül eltávoztak. — Most valószínűleg Budapestre mennek daktíloszkópusok Hajdunánásra — hogy a felfeszített Wertheim-szekrényben talált esetleges ujjlenyomatok segítségével indíthassák meg a nyomozást.

— **Sass Béla emlékezete.** A közel múltban hunyt el a debreceni ref. egyházkerület s a ref. teológia egyik igen értékes tagja, Sass Béla, akinek emlékeztére egy kis füzetet adtak most ki. Ebben a füzetben azokat a beszédeket gyűjtötték össze, melyeket Sass Bélaról mondtak, érdemes egyházi férfiak, mint Baltazár Dezso püspök és Lenc Géza egyetemi tanár. Az értékes múltató füzetcskét ezúton is szíves figyelmébe ajánljuk az elhunyt egyházi férfi tisztelőinek.

Milodin 50 fill.
szappan 50 fill.
lanolinos 50 fill.
bőrfinomító 50 fill.
már 50 fill.
szerezhető

— **Dr. Vass Károly tanácsnok elűtazott Sevilleba.** Az idén március hó napban nagyszabású kongresszus lesz a spanyolországi Sevilleban, ahová ebből az alkalomból az özsés városok meghívást kaptak. Dr. Vass István polgármester másirányú fontos elfoglaltságára való tekintettel nem mehetett el a kongresszusra s a tanács úgy határozott, hogy a sevillei kongresszuson Debrecen városát dr. Vass Károly tanácsnok képviselje. Dr. Vass Károly tanácsnok kedden reggel már el is útazott Budapestre, ahonnan a magyar városok kiküldöttjeivel együttesen indulnak útnak Páris felé.

— **„Debreczeni Kalauz” részletesen ismerteti írásban és képbén Debrecen városát és a Hortobágyot.** A 160 oldalas könyv ára a város részletes térképével együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Egy nagy nyomorban és szegénységben élő egyetemi hallgató munkalkalmat kér.** Mint ismeretes az egyetemi hallgatók között is igen nagy azoknak a száma, kik csaknem minden anyagi támogatás nélkül nagy küzdelmek, nélkülözések között tengetik életüket. Az egyetem kebelében működő diákjelölti iroda ugyan minden tehetőt megtesz, hogy ezen a nyomoron enyhítsen, de nincs elég pénze nincs elég alkalm arra, hogy a rászorulóknak mindig és mindenben segítséget nyújtson. Most fordult hozzánk az egyik szegénysorsu, megszállt területi egyetemi hallgató, aki nagy szegénységben és nyomorban van, minden anyagi támogatás híján. Arra kérné a jószívű embereket, hogy juttassák valamilyen munkalalkalomhoz, hogy dolga után, ha esetleg összeg is, de valamit kereshessen, hogy tanulmányait folytathassa. Nevelői, Irodai.

Milodin
poudert
a fiatal nők is örömmel használják, nem feltűnő, 1 doboz 80 fillér.

korrepetitóri, vagy más bármilyen foglalkozást vállalna és kérné azokat, akiknek szükségük volna valamelyes munka végzésére, szíveskedjenek le velükkel felkeresni a „Debreczen” szerkesztőségében, „Egyetemi hallgató” jelzésű levéllel.

— **A debreceni Egységes Párt, kultúrbizottsága március hó 6-án, szerdán délután 5 órakor a pártkör helyiségében, (Ferenc József-út 26 I. em. 1. ajtó), ülést tart.**

Emlékszel-e, Édes?

Emlékszel-e Édes, a virágos nyárra? Ébredő szerelmünk forró tavaszára? Amikor a vágyunk csak szenvedést nyújtott...

Mámorító virágillat a lelkünkre hullott.

Mikor egy virágba esőlköztünk a lelkünk...

Emlékszel-e, Édes, egymást hogy szerettük?

Akkor érted fakadt lelkemből a nóta

S legkedvesebb virágom volt egy kis tubarózsám...

Emlékszel-e még a csókok özönerő? Emlékszel a vágyak mámoros perczére?

Amikor a fejem öledbe hajtottam. S ragyogó két szép szemedet forróan esőlkölgattam...

Emlékszel-e, Édes, mennyire szeretted?

Amikor érettem mindent elfeledtél! Gyönyörű emlékek... Gondolsz-e még rájuk?

S esőlkölsz-e még a lelkünk a tubarózsára.

1929 február 24.

Gayné, Ede.

— **Tanfolyamzáró vizsga a II. számú gazdasági népiskolában.** A Kishegyesi-úton, a II. számú gazdasági népiskolában, szombaton lesz a háztartási tanfolyam záróvizsgálja, amelyre a növendékek már is nagy ambícióval és kedvvel készülőknek. A záróvizsgára a fővárosból többen jönnek le Debreczenbe, így Zsarkó miniszteri osztálytanácsosa, továbbá Erdélyi Aladar országgyűlési képviselő és a gazdasági szakfelügyelő A vendégeket az állomáson dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok fogadja, aki a 12 órai gyorsvonat beérkezése után a II. számú gazdasági népiskolába fogja a vendégeket vinni, hogy résztvegyenek a növendékek záróvizsgáján.

— **Lányok-báija.** Mint minden évben, úgy az idén is a telepí leányok megtartják a szokáshoz híven báljokat, mely 1929. március hó 9-én, — szombaton este lesz a Kovács Pál, Bozsay-telep, Dévai uccsa 11. szám alatt, „Öregtanyához” címzett vendéglő külön nagytermében. A bál sikerén nagyszámú leányrendezéségek működik. Bővebb tudósítás a falgaszokon.

— **Drága vadászat.** N. Lajos debreceni pincért 25 pengő büntetésre és 20 pengő eljárási költség megfizetésére ítélte a hadbírói rendőrség, mert a Boesky-kerthen egy nyulat meglőtt s a sebesült vadat a vadászterületen át üldözve fogta el.

Milodin
arckenőcs
50 fillérért is
mindent beszerezhető

— **Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki: 10.000 pengőt nyert: 34053 4.000 pengőt nyert: 4223. 2.000 pengőt nyert: 44868. 1.000 pengőt nyert: 37363, 50868, 68405, 70109. 600 pengőt nyertek: 13989, 14561, 24619, — 31410, 68249, 70720. Ezekkívül kihúztak még 18 darab 500 pengős nyereményt, 68 darab 200 pengős nyereményt, 1401 darab 125 pengős nyereményt. — A húzás folytatásán folyó hó 7-ikén lesz.**

Akar Ön szép kenyeret kalácsot, rélest, tortát és tészta?
Ugy vásároljon Galambos-féle **törökszentmiklósi liszteket** a Deusch-féle fűszerüzletben.
Alapítva 1864. évben. Telefon 2-78, 2-79, 6-62

A TTAC műsoros társasvacsorát rendez

Komoly előadások és vigjáték a műsoron.

A TTAC, motor szakosztályával kapcsolva március 9-én szombaton este fél 9-kor nagy műsoros társasvacsorát rendez az Angol Kiralynő kek-teremben. A most már szélesebb keretekben megrendezett, a múltban is nagyszerűen sikerült motoros vacsorák legközelebbikére, a szombati vacsorára nemcsak a debreceni autósok és motorosok, hanem még a nyíregyházi és miskolci motorosok és autósok közül is többen bejelentették előadójukat. A vacsorán komoly előadásról, de amellet vidám vigjáték bemutatásáról is gondoskodik a rendezőség.

Báró Wolffner András tart előadást külföldi utazásairól s ugyanekkor előadást tart Illés István, az „Auto” főszerkesztője is (Budapest). Ezenkívül előadják Női Károlynak „Motor” c. vigjátékát, amelynek a szereplői: dr. Dobler Ferenc motoros esapatkapitány, Palotay Lajosné, Siark József, Rózsa Imre, Vértesi Lajosné és dr. Pórszász Károlyné lesznek. A kedves kis vigjátékot Márkus Elemér rendezi.

— A fasszavezérek és a budapesti olasz lével köszönete. Pignatelli herceg debreceni látogatásakor, mint ismeretes, szemlélet tartott a debreceni fasszó felett. Ebből az alkalomból a debreceni fasszó táviratban üdvözölte Ercole Durini di Monza gróf budapesti kir. követet és ebben a táviratban arra kérték a követet, hogy a debreceni fasszó törhetetlen ragaszkodását és szeretetét tolmácsolja Mussolininek. Erre a táviratra kedden Ercole Durini di Monza gróf olasz kir. követ a következő táviratot küldte a debreceni Vidoniaknak: Vidoni, Debrecen. „Meleg köszönetet küldi a szíves üdvözléért gróf Durini di Monza” Herceg Pignatelliől ugyanekkor távirat érkezett a debreceni Vidoniakhoz. Ennek a táviratnak magyar fordítása a következő: Vidoni Debrecen. „Nagyon köszöni a szíves vendéglátást és a meleg fogadtatást a Vidoni-család és a debreceni fasszó tagjainak és ezért testvéri üdvözlét küldi és mindig szívesen fog visszagondolni arra a kedves napra Principé Pignatelli di Montecalvo.” Ugyanekkor kedden a következő lelkes hangú távirat érkezett az olaszoktól a Városbírára: Dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes úrnak, Debrecen. „A legszebb benyomásokkal távoztunk minden tekintetben annyira előrehaladt városokból és őszinte hálával emlékezünk a szíves baráti fogadtatásra. Debrecen szép városának további boldogulását szívből kívánva, legszívesebben üdvözlétünket küldjük kíváló tisztelettel, Pignatelli herceg”.

— A Debreceni Reáliskola Diák-szövetség alakuló közgyűlésén megjelentek névsorából tévedésből kimaradt Majoros Béla reáliskolai tanár ur neve. E helyreigazító soroknak kész sággal adunk helyet.

— A Holovitz hölgyfodrász szalonból hétfőn estefelé egy, a Kossuth utcán lakó hölgy tévedésből a magyával cserélt tárgyat sűrűszen vi- feljelenést tesznek ellene.

— A Debreceni Hétfői Ujságot házhoz kézbesítik.

Hegedüs Kálmán segédlelkészi a pécsváradi presbyterium lelkésznek hívja meg

Hegedüs Kálmán segédlelkészi a pécsváradi presbyterium lelkésznek meghívta. Dr. Baltazár Dezső püspök mellett már évek óta nagy agilitással működik Hegedüs Kálmán segédlelkész, aki nemcsak ezen a téren, hanem a „Vasárnap” szerkesztése és a cserkész körül is buzgólkodik — Sáfarkodásának most úgy látszik méltó jutalmát

veszi, amennyiben mint értesülünk a baranyamegyei Pécsvárad presbyteriuma 3-ikán tartott ülésében egyhangulag úgy határozott, hogy lelképásztorul meghívják Hegedüs Kálmánt. Pécsváradon a volt lelkész, aki 30 esztendei szolgált ott, elhunyt és így üresedett meg a lelkész-i paróchia.

— A Zsófia Gyermekszanatóriumok működése. Száz oldalon gazdag illusztrációkkal most jelent meg a Zsófia Gyermekszanatóriumok 1928. évi jelentése, dr. Fodor Oszkár egészségügyi főtanácsos szerkesztésében. Nem minden megfontoltággal nélkül lapozzuk a jelentést, amely címlapján Rákosi Jenőnek életműve arcképét hozza, aki vezérlő szelleme volt e nagyfontosságú gyermekvédelmi munkának. A hátulapon a Heinrich Kálmán hűvösvölgyi hagyatéki gyermekszanatórium emléktáblája előtt látni Rákosi Jenőt, egy más helyen a bíbornok hercegprímás fogadja, majd ott áll Balatonszabadnak nevével elnevezett főútnál és gyönyörködik abban a hatalmas gyermeksegerben, amely a szinte amerikai méretű Zsófia Gyermekszanatóriumok áldásait élvezi. Rákosi Jenő több gyönyörű beszédét tartalmazza a jelentés, melyeket a nagy halálai gyermekvédelmi napon, a Heinrich szanatórium avatásán, a Bakfis napon, Vass József miniszterrel, Lord Rothermere fejedelmi alakjával, Ováry Ferenc 70 éves születése évfordulóján és más alkalmakkor tartott, sok helyütt proféciai előrelátással a nemzet jövőjét illetően. Rott N. veszprémi püspök a „Gyermek püspöke” szöveget intéz a társadalomhoz. Dr. Imre államtitkár magasztalja a Zsófia munkáját. Józán Miklós püspök megénekli Rákosi Jenő munkáját e téren, amely csupa realitás, csupa tett. Sziklay János az Othón Irók Köre nevében beszélt a Zsófia gyermekvédelmi munkájának nagy jelentőségéről. A Balatonszabadi, Balatonalmádi és a Hűvösvölgyi gyermekszanatóriumokban tavaly 2642 gyermeket gondoztak a Salvátor rendház irgalmas nővérei és beosztott tanárok 79118 ápolási napon. A Zsófia három intézetének szezonüzeme 343.000 pengőt igényel, melyből 83.000 pengő e- ideig fedezetlen. Rákosi Jenő jelmondata zárja be a jelentést: „Akinek az Isten adott, adjon a gyermekeknek. Mert aki a gyermekeknek ad, az az Istennek ad”. Adományokat szerkesztőségünk is elfogad a Zsófia szanatóriumok javára.

x Balázs Árpád magyar nótáestje március hó 16-án. Helyárak 80 fillérről 4 pengőig. Jegyek már válthatók Artalfy könyvkereskedésében, Telefon 612. szám.

— Hirdetmény. Hajdúvármegye központi járás főszolgabírájának 378—1929. számú megkeresése folytán közhírré teszem, hogy a nagyváradi káptalan bagaméri erdőgazdálkodásának Mikepéres határában levő területén, ragadozó és kártékony állatoknak méreggel való pusztíthatására kért engedélyt. Ezen engedélyezés elleni nyilatkozatokat 8 nap alatt Hajdúvármegye központi járás főszolgabírájához adandók be. Dr. Vásáry István sk. polgármester.

— Debrecen közrendészete február hónapban. Ság Lajos rendőrtanácsos, a debreceni kapitányság vezetője jelentése szerint februárban a bünyűi iktatóba beérkezett 928 ügy dr. melyek közül 572 idegen hatóságok megkeresése, 356 pedig helyi keletkező bünyű. Februárban 5 gyilkossági kísérlet történt, melyek közül 1 halálos kimenetelű volt. A rendőri büntető hatóság iktatójába beérkezett 420 ügy, közülük 272 kisebb kihágás. Februárban 17 gyűlést jelentettek be, melyek egy kivételével megtarthatók voltak. A gyűlések közül egy politikai a többi társadalmi és gazdasági volt.

— Üzemi balesetek. A tegnapi napon két üzemi baleset is történt Debrecenben. A Hortobágyi téglagyárban Csáti Imre munkás lezuhant és ezalatt az egyik munkástársa egy téglát véletlenül olyan szerencsétlenül ejtett le, hogy az Csáti Imre arcába esett és a jobb szemhéja felszakadt. A Munkásbiztosító Pénztárban részesítették első segélyben. A másik baleset a Gőzfűrés és faáru gyárban történt, ahol Végh István munkás a csiszológéphez ben dolgozott és a gép elkapta a kezét és zúzott sebeket ejtett rajta. Ugyanekkor a Munkásbiztosító Pénztárban részesítették első segélyben.

— A „Magyar Cserkész” március 1-i száma Vidovszky Kálmán szerkesztésében megjelent. Érdekes cikket közöl a szegedi nagy árvis ötvendik évfordulójával kapcsolatban. Csaba Jenő a hajdani magyar apródvilágról ír. Tábori Pál szavalókorust ismert, amelyet ünnepélyeken nagy hatással lehet felhasználni. Novellák, versek, Velősy Elek folytatásos, igen tanulságos cserkész-elbeszélése: A húsvéti őrszervezői tábor, a pünkösdi országos távjeladás és az angolországi cserkészalálkozó hírei, a IV. cserkész sikerszeny eredményei, ezermester-rovat stb. nemcsak minden cserkész számára teszik nélkülözhetelenné az ízléses kiállítású lapot, hanem egyáltalán minden magyar fiú számára vonzó érdekességet jelentenek. A lap évi előfizetése 6.40 pengő. Megrendelhető: Bp. V. Hajnal uca 6. Cserkészház.

— Szívenlőtte magát egy demecseri esendő, a menyasszonya házában. — Halálosan végzetes dráma játszódott le a napokban Kállósejnyében. Özy Tindik Györgyné házában. Pettkö Mihály esendő, akit nemrégiben helyeztek el Kállósejnyéből Demecserbe, megajánlta régi menyasszonyához, a Tindik lányhoz s ott szolgálati feje- vével szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Pettkö Mihály régebben jegy- ben járt a Tindik leánnyal, a házasa- gából azonban nem lett semmi, mert a leány visszaküldte a jegygyűrűt. A esendőt valószínűleg ez a körülmény valamint anyagi okok is készítették a végzetes elhatározására.

Dr. Baranyai Béla és dr. Kreiker Aladár előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

Kedden délután kezdte meg sorozatos előadása folytatását dr. Baranyai Béla egyetemi tanár a debreceni függetlenségi nyilatkozatról. Egy ideig szüneteltek most ezek az előadások közbejött akadályok miatt és csakis az lehetett az oka, hogy most a szokottnál kevesebb érdeklődő hallgatta meg a neves professzor fejtegetéseit erről a speciálisan debreceni vonatkozású történelmi tényről. Tegnap délutáni előadása is még mindig csak előkészítője volt a tulajdonképeni függetlenségi nyilatkozat fejtegetésének, mert bő és minden tekintetben helytálló bevezetés nélkül ugye se lehetne ezt a fontos ténnyt a hallgatóság előtt kellőleg megvilágítani. A tudós professzor eddigi előadássorozatában az általános politikai helyzetet változó európai viszonylatban, míg a tegnap délutáni előadás Ausztria és Magyarország politikai helyzetét világította meg értékes megállapítások és tények felsorakoztatásával. Ismerette tette az előadó azokat az ürditőköket, melyek Kossuthot az az akkori magyar kormányt a híres függetlenségi nyilatkozat meg- tételére indította.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam második óráján dr. Kreiker Aladár folytatta nagyrészt elő- adását az ember legdrágább kin- eséről, a szemről, illetve a szemmel és látással összefüggő dolgokról. A hallgatóság nagy érdeklődéssel figye- lte az értékes és érdekes elő- adást, melyet a neves professzor népszerű mindenki által érthető és élvezhető előadásban hozott ki. — Előadása végén lelkesen ünnepel- ték a hallgatók az előadót.

x Bélyeggyűjtők figyelmébe. Bélyeg- ragasztók megérkeztek, aranytollak 4 pengő, prima minőség. — duplikátumokat kataloguson jóval alul áruba bocsátom, kisebb sorozatokban, csomagokban 20 fillérről. Bélyeg- Springen papír- és fotoszaküzletében.

— A rövid szoknya rontja az akusz- tikát. Legutóbb egészen új szempont- ból támadták meg a nők rövidszoknya viseletét. Egy angol építész, aki most az „Albert Hall” nagy koncerttermét építi át, kijelentette, hogy a modern női ruhák, amelyek egész kiterjedel- műek, rontják a hangversenytermek akusztikáját. Az „Albert Hall” hang- versenytermének régebben sokkal job- volt az akusztikája, mint most, hogy a nők rövid szoknyában és erősen ki- vágott ruhában jönnek a hangverseny- terembe. Ezért az újjáalakított hang- versenyterem falát cukornádra feszít- tett filccel fogja bevonni az építész. Ezzel akarja pótolni a hosszú szok- nyát.

Rheuma, csúsz, köszvény ellen legjobb a régen bevált híres

Király balzsam

1 üveg 2 P 40 f
Kapnató a készítő

Grósz Nagy Ferenc

Debrecen, Aranvegyvárú 20 (egyszer- tarában (Sínház mellett.)

Csak egy mosolyt

Régen is volt csipős nyelv.

— Ah, nagysád, vajh tudja-e Ke-
gyed, mi fenkölt célt szolgált a sziv
kiesi kamarája e férfiul kebelben.

— Ugy gondolom uram, alighanem
oda jár hátni a lélek.

Utolsó étvágy.

— A börtönőr a rabhoz:

— Holnap kivégzik magát, de jo-
gában áll még ma valamit gusztusa
szerint enni.

— Jó! Tehát, hozzon nekem egy
ropogósra sült államügyszert, uborka-
salátával és tésztlának az ügyvédemet
kókuszdióval töltsen.

x Pálffy nővérek iparművészeti mű-
terme elvállal selyem, bőr és minden-
féle iparművészeti munkát, Burgundia
ucca 4. szám.

— Alexander Pope (angol klasszikus)
mondá: „A kávé bölcse teszi a poli-
tikust, aki általa félszemmel is keresz-
tüllát a dolgokon“. A kávé jó legyen:
ilyent a Meinl-cég üzletében vásárol-
hat, Debrecen, Ferenc József-út 59 sz.

— Két méter magas hótörleszba ju-
tott egy debreceni autó. Kellemtelen
országúti kalandja olt vasárnap Fried
Miklós igazgatónak, a Magyar Fantó
Művek tisztántúli kirendeltségi igaz-
gatójának. Vasárnap korán Debrecen-
ből autón indult el, hogy vasárnap
délrelelt résztvegyen Kisvárdán egy
nagyobb versenytárgyaláson, amelyre
a Magyar Fantó is beadott egy aján-
latot. Fried Miklós magával vitt egy
budapesti igazgatót s úgy volt, hogy
délrelelt fél 10 órakor Kisvárdára ér-
keznek. Azonban nem úgy történt. A
műiheti nagy hófúvás Nyíregyházán
túl az utakat eltörleszolta. Fried ig-
autója azonban keresztül vergődött a
kisebb-nagyobb akadályokon. Nyír-
bognánynál azonban egy kanyarnál
hatalmas hótörlesz állott az ország-
úton. A kanyar miatt azonban nem
tudta a soffőr idejében lefékezni az
autót s az teljes sebességgel belefúró-
dott a cirka 2 méter hótörleszba. Az
autó utasainak nem lett komolyabb
bajuk, az autó azonban úgy belefúró-
dott a hótörleszba, hogy a közeli ta-
nyák munkásai egésznap keményen
dolgoztak hogy kiszabadítsák az autót
a hótörleszből. Ez vasárnap a késő
esti órákra sikerült is nekik. Ter-
mészetesen ezután az autót vissza-
felé fordították s bementek Nyíregy-
házára, hogy hétfőn elindulhassanak
a vásárosnaményi expozitúrák felü-
vizsgálatára. Azonban Vásárosnaményt
sem tudták megközelíteni, mert az
arra felé vivő utakat is hótörleszok
tartják zárva. A hó mára már olvadá-
nak indult s valószínű, hogy a sza-
boleszi utak e hét végére már jár-
hatókká lesznek.

— Hazatért Havranek veszprémi fő-
kapitány 34 év előtt eltűnt fia. Sop-
ronból jelentik: A soproni délviasuti
áhomás rendőri kirendeltségénél jelent-
kezett egy megöszült, munkásformájú,
kényszerűtveles ember: Havranek
Béla. Kiderült, hogy ez az ember azo-
nos Havranek veszprémi városi főkapit-
ány 34 évvel ezelőtt eltűnt Béla fiával.
Havranek Béla akkor az idegenlégióba
ment, itt őt esztendőig szolgált, majd a
francia Kongóba került, évek hosszú
scrán át a vadonban élt. Később Olasz-
országban élt nyolc esztendőig. A hon-
vágy hozta haza.

Lengyel fest, mos, tisztít kiogásalanu, ágytoll tisztítás gőzzel

Csapó ucca 28. Batthyányi ucca 1.

Sógorával szövetekezve felakasztotta mostohaanyját

Nagypárad, márc. 5. A biharmegyei
Peketető községben Zaha Aron 24 éves
jómódú gazdálkodó sógorával, Bár
Györggyel szövetekezve borzalmas mó-
don gyilkolta meg mostohaanyját, Mol-
nár Rávikát. Apjuk ugyanis, miután
anyujkat elkergette, egy még fiatal is
fiatalabb leányt vett el feleségül, amit
a fiuk sehoggy sem tudtak elviselni. A
mikor éppen senki sem volt odahaza, a
két férfi rárontott a fiatalasszonyra,
fejbeütötték, amitől elvesztette eszmé-
letét, aztán kötéllel felakasztották az
ágya fölé. A gyilkosságot az egyik

szomszéd fedezte fel, aki azt azonnal
bejelentette a csendőrségnek. A megin-
dított nyomozás először öngyilkossá-
got állapított meg, később azonban ész-
revették a dulakodás nyomait. A gyamu
a két férfira terelődött, akik nem tud-
tak alibit bizonyítani és így beszállí-
tották őket az ügyészségi fogházba. Itt
azután mindketten töredelmesen beval-
lották a gyilkosságot, azzal mentve tet-
tüket, hogy sajnálták Zaha Aron tavaly
elkergetett feleségét, aki azóta nagy
nyomorban tengődik.

— A debreceni m. kir. állami Fa-
zekas Mihály reáliskolai igazgatósága
és tanári kara, 1929. március hó 7-én,
csütörtökön délután 5 órakor, az in-
tézet mértanirajztermében szülői ér-
tekezletet tart, melyre a t. szülőket
tisztellel meghívja s megjelenésüket
okvetlenül elvárja. Az Igazgatóság
Tárgysorozat: 1. Dr. Zalai János igaz-
gató: Helyzetkép az iskola belső
életéről. (Az első félévi osztályozás
eredménye: magaviselet, tanulmányi
előmenetel, az iskolai ünnepélyek, a
II. félév munkaterve. A serdülő ifju-
sággal való bánásmód). 2. Telkes Sán-
dor: A tanulásra való buzdítás szö-
közei. 3. A tanárok és szülők ér-
tekezése.

— A pénzügyminiszter közli, hogy
a román királysághoz csatolt területe-
ken különböző hatóságok által kezelt
és jelenleg a m. kir. központi állam-
kincstárnál Budapesten őrzött értéke-
ket, a még 1924-ben kötött magyar-
román pénzügyi egyezmény rend-
kezése értelmében a román kir. kor-
mánynak át fogják adni. Minthogy
pedig feltehető, hogy a szóban levő
értékek közül a magyar tulajdonban
levő értékek is vannak, felhívja a ma-
gyar állampolgár igényjogosultak fig-
yelmét arra, hogy igényeléseiket
március hó 31-ig a pénzügyminisz-
terium V. B. osztályánál annál is in-
kább nyújtsák be, mert az említett
határnap letelte után letételeknek ki-
szolgáltatását már csak a román kir.
kormánynál igényelhetik.

— Ittas állapotban leesett kocsjáról
és megfagyott. Nagykanizsáról jelen-
tik: Tóth Kálmán 35 éves zsidó gazda
bement a keszthelyi vásárra, ahol az-
tán alaposan behorozott. A vásár után
több falujabeli gazdával együtt sze-
kerezett hazafelé. Tóth szekere volt a
sorban az utolsó és egyre jobban hátr-
ra maradt. Mikor a többi zsidó gazda
már hazatért, nagysokára megérkezett
Tóth Kálmán szekere is, de a gazda
nélkül. Rosszat sejtve keresésére in-
dultak a Keszthely felé vezető ország-
úton. Megfagyva találták meg a szeren
csétlen embert, aki ittas állapotban
leesett a szekérről, megfagyott, míg a
lovai a rendes úton hazahúzták a
szekeret.

— Meghalt az apja temetése napján.
Fias Ferenc balatoncsehi gazdálkodó
65 éves korában meghalt. A gazdál-
kodót szombaton temették. Temetése
napján váratlanul meghalt 38 éves fia,
vitéz Fias Ferenc, a Jankovich grófi
uradalom intézője s tegnap már őt is
eltemették. Vitéz Fias Ferenc végig-
küzdötte a világháborút, vitézi címén
kívül sok más kitüntetést is szerzett.
Ő és atyja igen népszerű volt Balaton-
csehén és egész környékén. A meg-
rendítő kettős temetés általános rész-
vételt keltett.

— A műszerész, autó- és villamos-
szerelő szakosztály ismerkedési es-
télye. A debreceni Ipartestület mű-
szerész, autó- és villamoszerelő szak-
osztálya, folyó évi március hó 9-én,
szombaton este 8 órai kezdettel tartja
meg társasvacsorává egybekötött is-
merkedési estélyét, a Függetlenségi
Kör helyiségében, (Hatvan ucca 1. sz.)
amelyre a szakosztály tagjait, azok
családtagjait és ismerőseit ezúton is
meghívja az elnökség. Vacsorajegy
ára 3 pengő. Jegyek előjegyezhetők
Pollák Ignác szakosztályi elnöknel,
Piac ucca 44. szám alatt. Telefon 6-56.

— A hóhér esküje. Budapestről
jelentik: Tegnap délelelt 10 órakor
feltűnt a törvényszék folyosóján Ko-
zarek Antal, az új hóhér. Sztrache
Gusztáv, az ügyészség elnöke ugyanis
ekkorára rendelte magához. Az új
bakó néhány percig tartózkodott az
ügyészség elnökénél, aki előlt letette
az esküt. Onnan az ügyészség fő-
igazgatójához ment, ahol közelebbi
utasításokat kapott.

— Eljegyzés. Wertheimer Sándor,
az ismertnevű tehetséges fiatal deb-
receni festőművész, most tartotta
meg eljegyzését Hercóg Mária úr-
leánnyal Debrecenben. (Minden külön
értesítés helyett).

Leendő anyáknak
kellő figyelmet kell fordítaniok ar-
ra, hogy bélműködésük rendszerben le-
gyen, ez pedig a természetes „Ferenc
József“ keserűvíz használata által
érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői
egybehangozón dícsérik a valódi
Ferenc József vizet, mert könnyen
bevehető és rendkívül enyhe hatása
gyorsan és minden kellemetlenség
nélkül jelentkezik. Kapható gyógy-
szertárakban, drogériákban és fű-
szerüzletekben.

Ne várj már!...

Ne várj már ott a magas szirten!...
hoggy repülnek Hozzád?
csónkán, szárnysegetten?

Ne várj már ott a magas szirten!...
szárnya nélkül a sas is
csak földönfutó légy.

Ne várj már ott a magas szirten!...
leégett a szárnyam
forró napsütésben...
Nem repülhet Hozzád
megsebzett madárkád.

Fábián Irma.

— Nem tudták túlélni kisgyermekük
halálát. Bécsből jelentik: A Mar-
garethen-kerület egy bórházában vilá-
gítóággal megmérgezte magát Kiecklin-
ger János 47 éves tisztbelyettes és fe-
lesége. Néhány sornyi bücsütást hagy-
tak hátra, hogy nem tudják túlélni ki-
sgyermekük halálát. A házaspár hétéves
fiát tegnap vakbélgyulladás miatt meg-
operálták és a gyermek meghalt.

— Halálozások. Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő halálozásokat jelentették
be: Nagy Károly ref. 17 napos. Ki-
gyó ucca 42. szám. — Németh Péter
ref. 61 éves, Nagyhegyes 58. — Töbiás
Irma rk. 15 éves, Győr.

— Születések. Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő születéseket jelentették be:
Szücs Imre földműves, leány Klára. —
Kaiser Iván számtiszt, leány Irma. —
Bakonyi Imre napszámos, fiu Gábor.
Borók Imre földműves, fiu Gyula. —
Friedmann Sándor tollkeresek, f Gábor
Orbán Mihály áll. rendőr, fiu Tibor.
Szilágyi István kocsis, leány Margit.
Bisi Lajos földműves, fiu Sándor. —
Rózsa Sándor fuvaros, fiu Tibor. —
Szmarek György r.-örmester, l. Margit

— „Udvariassági rendőrök“ a new-
yorki uccákon. Newyorkból jelentik,
hogy New York városa ötven külön-
leges rendőrt fog beiktatni a köz-
lekedési szolgálatba. Ezeket a rend-
őröket udvariassági rendőröknek fog-
ják nevezni és feladatuk az lesz, hogy
az uccákon szimpatikus légkört te-
remtsenek. Ha veszekedő gyalogjáró-
kat látnak, közbelépnek, ha ügyet-
lenül közlekedő gyalogosokat vesznek
észre a nagy uccakereszteződéseknél,
segítségükre sietnek. Ha az autó-
forgalom összetorlódik, a rendőrök
megkérdezik a soffőröket, hogy mi a
véleményük a helyzet javítását célzó
reformokról. Az új rendőrök tapasz-
talataikat mindennap közlik a rendőr-
főnökséggel, amely ezeknek az alap-
ján igyekszik közlekedési reformokat
létesíteni. A newyorkiak sokat remél-
nek a közlekedés javítása tekintetében
az új rendőröktől.

A „DEBRECZEN“
kedvezményes vásárlásra jogosító
SZELVÉNYE
Érvényes mindazon cégeknél, melyekkel orrendezve
m. gallapodás kötetelt és melyeknek névsora
vásárnap i lapszámunkban olvasható

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő jelentése szerint a tegy nagy károkat okozott a gazdasági életben

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő a következő jelentést terjesztette elő a mezőgazdasági helyzetéről:

— A január havában beállott erős hideg téli időjárás február hó első felében még fokozottabb mértékben lépett fel. A hó végén rövid ideig tartó enyhülés után ismét erős fagyok és északi szelek következtek, úgy hogy a havi átlagos hőmérséklet abnormán alacsony maradt.

— A külső gazdasági munkálatok főleg teljesen szüneteltek.

— Az őszi vetések bótakarója igen esekély és egyes helyeken egyáltalában semmi nincs.

— Az erős fagyok okozta károk még nem állapíthatók meg, azonban a bótakaró nélkül maradt őszi rozs és árpa vetéseknél jelentékeny károsodásnak lehetünk elkészülve.

— A rüdögen tartott, gyengébb takarmányozott jóságállomány takarmányozási is mindinkább nehézségekbe ütközött — a takarmánybeszét erősen megfogott, úgy hogy a jóságállomány

Kik kapják építkezési engedélyt február hónapban

A város műszaki ügyosztálya február hó folyamán a következő magánépítkezési engedélyket adta ki:

Barta István, Kasza-út, szoba, konyha, kamara és előszoba, Erdélyi Mihály kőm.; Hajdu László, Luther-u. 5, két szoba, konyha, kamara és veranda, Kasza Gyula kőm.; Kiss Imre, Kurucz-u. 110, szoba, konyha és kamara, Dalmadi József kőm.; Kovács Jenő, Hadházi-ut, három szoba, konyha, kamara, előszoba, fürdőszoba és terrasz, Dózi László kőm.; Kerek József, Homok-u. 13, (toldalak) egy szoba, két konyha és egy kamara, Takács Péter kőm.;

Termelünk lenmagot

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már egy ízben felhívta a gazdák figyelmét a lenmagtermelés jelentőségére mivel a lenmag az értékesítési lehetőségei jobbak, mint az általánosan termelt gazdasági növényeké, s termelésével nagyobb jövedelmezőség biztosítható.

A lenmag termelése nem jár különösebb nehézségekkel, tehát termelési költsége sem magasabb általában, mint pl. a búzáé.

A magnyerés céljából termelt lennek a talaj és éghajlati viszonyokat illetőleg igényei nincsenek, szélsőséges talajoktól eltekintve bármely talajon termelhető.

A rendes kapás vagy takarmány után őszi, mély szántásba márciusban elvetett len júniusban lekerül a szántóföldről s így a gondos talajelőkészítés az őszi alá idejében biztosítható.

A lenmagtermeléshez szükséges vetőmagot az olajgyár bocsátja előlegezve a termelő gazdasági rendelkezésére, mely vetőmag a termelő által szállított mennyiségből lesz levonva.

Nagy anyagi előnyöket biztosít továbbá és a termelést megkönnyíti az a körülmény, hogy a termelő kívánságára kat. holdanként 80 P pénzelőleget ad az olajgyár a termelőnek, mely előleget a lenmag elosztásának céljából kedvezményes kamattal a m. kir. földművelésügyi kormány fog a gyárnak a célra folyósítani.

A lenmagtermelés fokozottabb lehetőségének elősegítésére s a gazdák érdekeinek a megkövetendő termelési szerződésben való biztosítására a

igen sok helyen csak gyenge kondícióval fog áttelelni és kikerülni a legelőre.

— Végül jelentem, hogy a Debrecen-Hortobágyi Magyar Tenyész Bika Telep Legeltető Társulat február hó 28-án tartotta meg negyedik tenyészbika árverését nagy érdeklődés mellett. Az eladásra került 58 darab 3 éves bika közül elkelt 55 darab. Az átlagos ár 1040 pengő volt. Ezen eredmény is igazolja az intézmény létjogosultságát és ha az állomány a fejlődésében az eddigi mértéket még pár éven fenntartja, ezen tenyészbika vásárok országos jelentőséget fognak nyerni.

A mindinkább pusztulófélben lévő magyar szarvasmarha tenyésztése és fejlesztése érdekében a debreceni gazdák ezen intézménynek fenntartása és fejlesztése nemcsak helyi érdekű, hanem az állattenyésztés szempontjából már most is közérdekűnek mondható és éppen ezért a legnagyobb dícséret és elismerés illeti meg a telep vezetőségét.

Szántó Áron, Csillag-u. 5, (toldalak) egy szoba, előszoba és két konyha, Csapos János kőm.; Szatmári Sándor, Korcsolyás-u. (volt Acél-u. 39.), egy szoba, konyha és kamara, Bonis Sándor kőműves; Bollobás Ferenc, Keleti-sor 25a, két szoba, konyha kamara, elő- és fürdőszoba, veranda, Kasza István kőm.; Kegyes János, Timár-u. 20, három szoba, konyha, két kamara és két előszoba, Vigh L. és Sütő B. kőm.; Szabó Imre, Pozsony-u, szoba, konyha, kamara, előszoba és istálló, Szodrai Ferenc kőm.

Tiszántúli mezőgazdasági Kamara megállapodást kötött a legnagyobb hazai olajgyárakkal, — így a termelési szerződések megkötése is a Kamara útján történik.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ismételt felhívja a gazdák figyelmét, hogy minél nagyobb mértékben vegyenek részt a kamara lenmagtermelési akciójában, mely egyúttal a termelési előleg révén olcsó forgótőkét (előreláthatólag 4 százalék) is juttat a gazdákhoz. A termelési szerződést esetleg részletes termelési készséggel megküldi a kamara hivatala (Debrecen, Hunyadi-utca 5.)

Jóvátételi szállításunk Jugoszláviának.

Magyarország jugoszlávai jóvátételi szállításai között szerepel 44 keskenyvágnú mozdony is. A mozdonyok elszállítását még a múlt hónapban megkezdtek és eddig már 6 új mozdony Jugoszláviába is érkezett, ahol a Brod — Sarajevo — Dubrovnik keskenyvágnú vonalon már üzembe is lettek helyezve.

Hentesmesterek figyelmébe!

A Debreceni Ipartestület henteszakosztálya folyó hó 8-án, pénteken este fél 8 órai kezdettel az Ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart.

Miután a tárgysorozatban a szakosztály minden egyes tagját érdeklő több fontos ügy szerepel, a tagok teljes számú és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

Védekezés a tiltott megrendelések gyűjtők ellen

A kamara ipari és kereskedelmi érdekeltsége részéről állandó a panasz a tiltott megrendeléstgyűjtők visszaélései ellen. Az idegen, főleg fővárosi, újabb időben különösen külföldi és pedig osztrák és csehszlovák cégek és vállalatok elárastják a várost és mérhetetlen károkat okoznak a helyi kereskedelmnek és iparnak. Szóvetőtől és fehérműtől a cipőig mindent árusítanak ezek az ügynökök s legújabbban a hivatalok és intézmények tisztviselőit keresik fel, akiket hosszú, öt-hat hónapra terjedő hitel nyújtásával igyekeznek a vásárlásra rábírn.

A visszaélések száma nagy. A nehézségi viszonyok folytán előállott kereskedelmi és ipari élet pangásának következményeként az egyes cégek megcsappant forgalmuk fokozása végett különböző úton és módon arra törekednek, hogy a törvényes rendeletek kijátszásával, szédelő hirdetésekkel, hólahda-rendszer bevezetésével, sokszor tiltott megrendelések gyűjtésé-

vel stb. küszöböljék ki forgalmuk csökkenését, biztosítsák üzletük nagyobb forgalmát.

Különösen a tiltott megrendelések gyűjtésének visszaélése gyakorolttatik nagyobb mértékben, úgy a hazai, mint külföldi cégek kiküldöttjei által. Ezek működése ellen a debreceni legítim ipar és kereskedelem megvédeése ma fokozott gondot és figyelmet kell, hogy kérjen a helyi hatóságoktól.

A Kereskedelmi- és Ipari Kamara most felkérte a rendőrhatalóságot, hogy szálodai ellenőrzései alkalmával éber figyelemmel ellenőrizze ezeknek az idegen ügynököknek a megjelenését s megjelenséikről azonnal értesítse az elsőfokú iparhatóságot.

Az elsőfokú iparhatóságot pedig az iránt kereste meg a kamara, hogy a tiltott megrendelést gyűjtő ügynökök visszaéléseit gyors és erélyes eljárással és szigorú büntetés alkalmazásával akadályozza meg.

Terményiözsde

A Budapesti Árutözsde hivatalos árfolyamai: Búza, tiszavidéki 77 kg-os 25.70—25.85, 78 kg-os 25.95—26.10, 79 kg-os 26.15—26.25, 80 kg-os 26.30—26.40, felsőtiszai 77 kg-os 25.55—25.70, 78 kg-os 25.80—25.95, 79 kg-os 26.00—26.10, 80 kg-os 26.10—26.20, fejemegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 25.30—25.45, 78 kg-os 25.55—25.70, 79 kg-os 25.80—25.90, 80 kg-os 25.95—26.05, pestvidéki 77 kg-os 25.35—25.50, 78 kg-os 25.60—25.75, 79 kg-os 25.85—25.95, 80 kg-os 26.00—26.10, 26.75—27.50, egyéb HU HnpbfheUKia, k-Rozs pestvidéki 23.15—26.25, más 23.15—23.25, Árpa Ia 26.00—26.25, közép 25.50—26.00, sörépa felvidéki 26.75—27.50, egyéb 26.25—26.75, Köles 27.50—28.50, Zab Ia 25.60—25.85, közép 25.15—25.50, Tengeri tiszai 29.20—29.50, egyéb 28.40—28.65, Korpa 19.00—19.25 pengő mázsánként.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 25.14, 25.18, 25.21, zárlat 25.21—25.22, májusra 25.95, 26.02, 26.00, zárlat 26.00—26.01, októberre 26.50, 26.46, 26.53, zárlat 26.49—26.50.

Rozs márciusra —, zárlat 23.34—23.35, májusra 24.14, zárlat 24.17—24.18, októberre 24.28, zárlat 24.26—24.27.

Tengeri májusra 28.90, 29.04, 29.02, zárlat 29.06—29.07, júliusra 28.95, 28.98, zárlat 28.94—28.95.

Debreceni szarvasmarhavásár.

A szarvasmarhavásárra a felhajtás meglehetősen nagy volt. A kereslet közepes. A vágómarha ára elősúlyban és kilogrammonként 60—100 fillér, a szopós borjúé pedig 1—1.24 pengő között mozgott. A jármosokör páronként 600—1200 pengőért cserélt gazdát, a fejős tehén pedig darabonként 250—700 pengőért kelt el.

Debreceni piaci árak.

A zöldségpiacon ismét nagyobb élénkség volt. Az árak emelkedésben vannak és valószínűleg még nagyobb emelkedések is lesznek. Az árak: Fehér káposzta 80—140, kelkáposzta 20—40, kalarábé 10—20, cékla 10—20, karfiol 20—35 fillér darabonként; zöld ség 70—80, sárgarépa 30, torma 80—120, hagyma 16—20, fokhagyma 80—100 fillér kg-ja.

A baromfi piacon a felhozatal szintén igen nagy volt. A vásárlókedv is nagyobb volt, mint a múlt alkalommal, sőt Budapestre is szállítottak néhány ketreccel. Az árak: Tyúk 6—7.50, liba 22—20 párja; kilónként: liba 2.80—3, kacska 2.50—2.80, tyúk 2—2.10, kappan 2.20—3, pulyka 2.40 P, Tejás 20—21 fillér.

A gyümölcs piacon a felhozatal nagyon kevés volt. Az árak: Alma 220, aszalt szilva 110, dió 150, birs-alma 120 fillér kg-ja.

VALUTÁK.

Angol font	27.90
Belga frank	79.75
Cseh korona	17.05
Dinár	10.06
Dollár	572.70
Francia frank	22.70
Hollandi forint	230.10
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.43
Lira	30.12
Német márka	136.50
Norvég korona	153.20
Osztr. schilling	80.82
Spanyol pezeta	86.95
Sváici frank	110.47
Svéd korona	153.45

VÁSÁROK SORRENDJE:

Március 7-én: Enes, Ibrány Kecskemét, Ónod, Söjtör (sertésvásár nincs). Állatvásár: Celledömök, Dömsöd, Orosháza (sertésvásár nincs), Tiszafüred.

Március 8-án: Csenger, Marha- és sertésvásár: Gyoma, Kirakodóvásár: Dömsöd, Orosháza, Kecskemét, Marhavásár: Gyöngyös.

Március 9-én: Darány (sertésvásár nincs), Nemessándorháza (sertésvásár nincs). Állatvásár: Battonya, Illek, Szegvár. Lovásár: Gyoma.

Meinl-kávé

Három csillagos keverék. A legnemesebb fajtákból inyereket és hozzáértők számára összeállított, illatos keverék 1/2 kg P. 3.20

Mesterséges pamuttermelés
Magyarországon.

Ismételten foglalkoztunk a néhány hónap előtt felbukkant szenzációs hírrrel, hogy Angliában egy újonnan felfedezett növényből mesterséges uton pamutot lehet előállítani és hogy ez a találmány már annyira ki van próbálva, hogy az English Artificial Cotton Production and Marketing Community már hozzáfutott gyártási terveinek kiviteléhez és egyes országokkal tárgyalásokat folytat a termelés propagálására. Az említett angol érdekesség felbukkanását megköszönjük a vezető személyisége nemrégiben Egyiptomba utazott és ezen útjából visszatérve, előbb Portugáliába ment, ahol néhány ezer hektáron mesterséges pamuttermelést rendezett be és csak a hét végén fog Londonba visszatérni. Még Londonba téérése előtt Budapestre is eljött, hogy az illetékes körökkel felvegye a tárgyalásokat a mesterséges pamut magyarországi termelése ügyében.

A földművelésügyi miniszter javaslata
a gyümölcstermelés érdekében.

Mayer János földművelésügyi miniszter a gyümölcstermelés fejlesztése érdekében külön javaslatot kíván a ház elő terjesztésére. A helyi önkormányzatok törvényjavaslat tárgyalása alkalmával elhangzott képviselőházi felszólalásokban ugyanis sok szó esett a külföldi gyümölcsimportunkról. A képviselők hangsúlyozták a külföldi gyümölcsimporttal kárát, ami nemcsak kereskedelmi mérlegünket rontja, hanem természetesen hazai gyümölcstermelésünk fejlődésének is károsítója. Mert hiába van örvendés emelkedés gyümölcs-exportunkban, amikor ezzel együttesen a külföldi gyümölcsimport is növekszik. 1926-ban 6 1927-ben 8 1928-ban pedig 9 millió pengő értékű gyümölcsöt exportáltunk, ugyanakkor azonban gyümölcsimportunk 1. 2. illetve 4 millió pengő értékű volt. Ezekből 1 millió 191 000 pengő értékű banánt és 810 000 pengő értékű narancsot hoztunk be.

A baromfi-tenyésztők szövetezése.

A magyar baromfi-tenyésztők elhatározták, hogy a közös értékesítés és más kérdések megoldása céljából országos szervezetbe tömörülnek. Az alakuló közgyűlés vasárnap délelőtt zajlott le a Köztelek székében. Király Aladár volt főispán és Gál Sándor volt képviselőházi elnök vezetésével, amelyen a jelenlevők elhatározták, hogy a baromfi-tenyésztés problémáit most már közös erővel, szervezeti alapon fogják megvalósítani.

Arverési hirdetmény

A Takarékszövetkezeti Részvény Társaság zálogházában 1928. év júniusában elzálogosított, illetve 1928. év december hóban lejár 17000. számtól 18812 számig arany, 15845. számtól 16944. számig ezüst ingó zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltottak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1929. március 21-én délután 3 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek. Debrecen, 1929. március 6. Az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek

EGY OLVASÓ. Lord Rothermere, Nerdehiffe-Hause, C. G. H. Tudor-Street London.
K. ICA. Szives üdvözlétet köszönjük Sajnos a B. L. tragédiájáról szóló cikket, bár nagyon szép gondolatokat tartalmaz, nem közölhetjük, mert a szószóló családjal szemben méltánytalan volna a tragédia okainak folytonos feszegetése. Ellenben másirányú írásait bármikor örömmel közöljük.

SPORTHIREK RÁDIÓ-MŰSOR

A Budai Harminehármassal játékos vasárnap a Boesky.

A Boesky vezetősége érdekes futball-eseményről gondoskodott vasárnapra. A Budai 33-as elnökség felkérte, hogy szívesen legyen barátságos mérkőzésre és a klub igazgatósága az ajánlatot el is fogadta és most már csak az anyagi feltételek fixálása van hátra, ami azonban nem fog nagyobb nehézségeket okozni és a mérkőzés létre fog jönni. A budai csapat máris igen jó formában van, amit bizonyít az is, hogy vasárnap tegyözte Kispes-t s így a legjobb trénerpartner lesz a Ferencváros-mérkőzésre nagy erővel készülő Boesky-nak. Természetesen a budaiak komplett csapattal jönnek le Debrecenbe, a balszélen Ticska fog játszani, a legfrissebb válogatott.
A Boesky csapata ugyancsak erős tempóban folytatja a tréningeket, hogy pótolva a melasztottakat, visszanyerje az őszi formáját. A klub igazgatósága egyébként megtette az intézkedéseket arra nézve is, hogy vasárnapra a pálya teljesen rendben legyen és így a mérkőzés a legreálisabb körülmények között fog lefolyni. A Budai 33-asok szimpatikus csapata bizonyára szívesen látott vendége lesz a debreceni közönségnek.

Bogdán játékos vasárnap balszélsőt.

A Boesky vezetősége, mint ismeretes, nemrégiben szerződtette le a kiváló csabai balszélsőt, Bogdán H-t, aki az eddigi tréningeken is jó formáról tett tanúságot. A Boesky vezetősége Bogdánt állandóan foglalkoztatni akarja és vasárnap már be is fog mutatkozni a balszélső posztján. Bogdán debüté iránt sportkörökben rendkívül nagy érdeklődés előzi meg, mert az a hír járja, hogy a szélső ponton vetekedik Markossal.

Debreceniek győzelmé a nyíregyházi ping-pongversenyen.

Küzdelmes szép játék után a férfiegyes bajnokság 27 indulója közül a várakozásnak megfelelően, 3 debreceni és 1 helybeli játékos került a döntőbe. A bajnoki címet szenzációsan szép és eredményes játék után biztosan nyerte Thomas, a DTE tagja. A versenyek eredménye a következő.

- Férfiegyes:
1. Thomas (DTE) 3 győzelem.
2. Garai (DTE) 1 győzelem.
3. Kovács (DTE) 1 győzelem.
4. Krémer (NyTVE) 1 győzelem.
Férfipáros:
1. Garai-Kepplich (DTE) 3 győzelem.
2. Horváth-Balkányi (Evangelikus gimnázium) 2 győzelem.

Felhívások.

Felhívom a D. Testvériség alábbi játékosait, hogy ma, szerda este 7 órára a „Kis Debrecen” vendéglőben feltétlenül megjelenni szíveskedjenek: Bokos, Budán Horváth Tibor, Dávid, Bodó, Egri, Kovács II., Faludi, Tóth, Benkő, Kovács I., Kiss, Vári, Forgács, Gszli, Marozsán Tárny. Vasárnapi mérkőzés és csapatösszeállítás tehát az ügy fontosságára való tekintettel, mindenképpen lenjen meg. Deutscher Imre, intéző.

Felkértem a Jókay FC összes játékosait, hogy ma este, szerdán 8 órakor a taggyűlésen, pontosan megjelenni szíveskedjenek. Sipos, intéző.

RÁDIÓSOK!

A „Debrecen” szombati száma közli az egész jövőheti rádióműsort.

SZERDA, MÁRCIUS 6.

BUDAPEST. A Temesváry-Kerpely-Polgár-trió hangversenye. — 9:30: Hírek. — 9:45: A hangverseny folytatása. — 12: 13:00 harangszó az Egyetemi templomból és időjárásjelentés. — 12:05: Kurina Simi és cigány zenekarának hangversenye. — 12:25: Hírek. — 12:35: A hangverseny folytatása. — 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14:30: Hírek, életmészeretek. — 15:20: A „Magyar Rádió Újság” Morse-tanfolyama. — 16:10: Az Országos Magyar Cserekesz Szövetség előadása: Forogó Ede, orsz. vezetőülési: „Cserekeszélet nyáron”. — 16:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 17:10: Dr. Zeller Viktor természettudományi előadása: „A hó, jég és a gleccserek világa”. — 17:30: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Vezényel Berg Ottó kornagy. — 18:45: Rádióamatőrposta. — 19:35: Olasz nyelvoktatás. (Galliarani Bonaventura.) — 20:10: Venczel Béla, a m. kir. Operaház művészeinek operastíje. Zongorán kísér Berg Ottó. — 20:45: Pontos időjelzés, hírek. — 21: Egyfelvétel és dalok. Rendezi: Hagedius Tibor, a Vigaszínház rendezője. A dalokat Polgár Tibor (zongora) és Kurina Simi és cigányzenekara kíséri. — 23: Időjárásjelentés. Utána: Rigó János és cigányzenekari hangversenye az Emke-kávéházban.

BECS. 11: Délelőtti hangverseny. — 16: Délutáni hangverseny. Maris Söldner Melchner énekese közreműködésével. — 21: H. Hofmannsthal: „Der Tor und der Tod” színművének előadása. — Utána könnyű zene.

BERLIN. 11: Gramofonhangverseny. — 15:30: A ma női problémái. — 20: Magyar zene. Közreműködnek: Noiret Irén (szoprán), Balli Géza (tenor). Kíséri: Gézy Barnabás zenekara, a zongoránál Karácsonyi István.

BRÜNN. 12:30: Déli hangverseny. — 17:45: Németnyelvi dalok, ariák G. Verdi „Aida” c. operából. — 18:50: Operaelőadás közvetítése Prágából.

KASSA. 12: Déli harangszó. — 12:15: Déli harangszó. — 17:10: Gramofonzene. — 20:10: L. Singer kamaracénekes dalstíje. — 20:35: A házzenekar hangversenye.

KATTOWITZ. 16: Gramofonhangverseny. — 17:55: Délutáni hangverseny. — 20:30: Esti hangverseny. — 22:30: Táncczene.

KÖLN. 12:10: Gramofonzene. — 13:05: Déli hangverseny. — 17:45: Délutáni hangverseny. — 20: Zenekari hangverseny. — 23: Táncczene.

KÖNIGSBERG. 11:30: Gramofonzen. — 16:30: Délutáni hangverseny. — 20: Közvetítés Berlinből. Magyar zene. Közreműködnek: Hse de Noiret, Sigismund Polinski, Gézy Barnabás zenekara és Karácsonyi István.

LEIPZIG. 12: Gramofonzene. — 16:30: Délutáni hangverseny. — 20: Zenekari hangverseny. — 21: Kamarazene. — 23:30: Gramofonzene.

PRÁGA. 11:15: Gramofonzene. — 12:30: Déli zenekari hangverseny. — 19: Ünnepele közvetítése a prágai nemzeti Színházból Masaryk című színdarabban előestétől.

RÓMA. 15: Rádió-trió. — 17:30: Szórakoztató zene. — 20:45: Egy opera közvetítése a Studióból.

STUTTGART. 10:30: Gramofonzene. — 12: Táncczene. — 19:15: Délutáni hangverseny. — 20: Else Guntner Fischer énekese és Franz Nélker énekese hangversenye. Utána: Hírek

ZÁGRÁB. 13:15: Gramofonzene. — 17:30: Népszerű délutáni hangverseny. — 20: Operai közvetítés.

Versenytárgyalási hirdetmény

A felsőjársai ref. egyházközség versenytárgyalást hirdet az építendő ref. egytantermes, tanítói lakással bíró elemi iskola összes építőmunkáinak biztosítására.

Ajánlatok 1929. évi március hó 20-ikán, délelőtt 10 óráig a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalhoz nyújtandók be, ahol a művelet és a feltételek is megtekinthetők, valamint a kötelező ajánlati minta, költségvetés és részletes versenytárgyalási hirdetmény lekérülési áron megszereshető.

Debrecen, 1929. évi február hó 28-án.
M. kir. államépítészeti hivatal,
Vármegyeház II. k. emelet.

Meghívó.

Az Unversum Kereskedelmi Részvénytársaság Püspökladány, 1929. évi március hó 21-én délelőtt 11 órakor tartandó évi rendes közgyűlésére

- Tárgy:
1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése és új felügyelőbizottsági tagok választása.
3. Az évi mérleg megállapítása és a nyereség hovatárlási fordítása.
4. Egyéb indítványok.
Mérleg- és eredménykimutatás a hivatalos órák alatt a társaság irodájában megtekinthető.
Püspökladány, 1929. március 4.

Írta: Térey Sándor.

Berg Kristóf lelkiismerete

Regény.

Térey Sándornak már első regénye, a „Visszatérés”, mely a Kifestudium-Társaság Franklin-díját nyerte el, feltűnt lételemzésével. Írásai erőteljes emberi lélek szövetségét, a legfinomabb lételemzéseket hívják tudta lemérni, visszaadni.

Térey Sándor új regénye, „Berg Kristóf lelkiismerete” még magasabbra hatol a lételemzési esakázással, a tudatos és tudatalatti világ megkapó, sokszor megdöbbentő erejű rajzával. Egy börtönőr fiúna! története ez a könyv, ahinek ridég otthonban elsötétült lelkébe oly ritkán hatol be a nap sugarát, mint a robok cellájába. Ez a rablélek, mint a fegyverek, szeretne börtönéből kiszabadulni a jóság szülő országa felé, de elbukik. A könyv esendes ritmusa egyre igazságosabb, feszültebb, végre villamos erővel robban ki. Vibráló melegség rejtezik a leegyszerűsített stílus mögött, mely látszólag ment minden líráról, de epp ezzel a ki nem mondott benső átérzéssel fogja meg az olvasó lelkét. Egyre fokozódó figyelemmel, benső izgalommal olvasunk s nem tudjuk letenni kezünkől, még azután is sokáig visszazeng bennünk. A börtönlakók élete, gondolkodása, egy-egy finom nőalak rajza teszi változatosá a könyvet, mely új hangot üt meg a magyar regényben.

Berg Kristóf lelkiismeretéhez G. Szabó Kálmán, a kifizető grafikus, az UME tagja készített két fametszetet, melyek a rézkare finomságával, művészi biztonsággal és formaérzékkel örökítik meg a fiatal fin különös ílmait. A kiadás 120 példányt írtók csak a fametszetek, ezeket a későbbi kiadásoknál sem nyomják újra. A 120 példányból 1—20-ig merített papíron amatőr-kiadás készült az író és illusztráló közlegyével (1—9 elfogyott), ára 35 P, a 21—120 példány finomabb papíron (21—40 elfogyott), fametszetekkel együtt példányonként 10 P. Az egyszerű fametszet nélküli kiadás ára 5.— pengőért kapható, a 5 pengőért kapható a „Méliusz” könyvkereskedésében, Debrecen, Ferenc József út 28.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Műasztalos
benősülne jobb család-
ba. Levelet címmel a
kiadóba kér. „Tavaszi”
jeligére. 1017

Állást kereső nők

Mosni,
vasalni elmegyek, Nap
ucca 4. szám, Oroszné.
1019

Állást kereső férfiak

Nagybögös.
blattista mozihoz, eset-
leg más zenekarhoz —
ajánkozik. Katona Ti-
bor joghallgató, Hatvan
ucca 29. 997

Soffőr
nagyon komoly, józan-
életű, kitűnő vezető és
motorkezelő, intelligens
vált gazdatiszt, 39 éves,
nős, családos, luxus,
esetleg gvorsteherautó-
vezető állást keres. —
Szíves megkereséseket
Eizenberger borbély-
üzletbe E. József címre,
Hatvan ucca 70. sz. kér.
618

Betöltendő állás nők részére

Mindenes
leányt bentlakással —
azonnalra felveszek. Er-
dődy, Széchenyi ucca
19. 1008

Bejárónőt
könyvvél azonnal felve-
zek. Széchenyi ucca
16. Dr Szemere Antal-
né. 1011

Tűzőnőt
gyors, gyakorolt állan-
dó munkára felvétetik
és tanulóleányt. Grün-
wald cipőüzem, Dara-
hos ucca 7. 1000

Bejáró
leányt, 14—15 éves,
fölfeszék. Bika bérház,
mozi udvar. félemelet
6. 1005

Gyakorlott
varróleány angol és
francia munkához fel-
vétetik. Széchenyi ucca
7. I. emelet. 991

Ügyes
mindenes, ki főzéshez
ért, azonnal felvétetik,
megbízható, esetleg lak-
ással. — Svájc tejivó,
Piac u. 2. 987

Azonnali
belépésre szakácsnét
keresek. Cím a kiadóba
X

Betöltendő állás férfiak részére

Nikkelez.
ezüstöz rézcsillárokat
minden színre galvanizál
Földvári, Széchenyi
ucca 55

Németül
levelező férfi vagy női
munkaerőt keresek fél-
napos munkára fizetés-
megjelöléssel „Éllandó”
jeligére a lap kiadó-
hivatalában küldendő.
962

Cipészsegédet
férfimunkára felveszek
Kelemen, Piac ucca 44.
szám. 1020

Gyermeklelce
házaspár házmesternek
terestetik. Péterfia u.
40. 1007

Jó házból
való kifutó felvétetik
Remington írógép r.-t.-
nél, Piac u. 8. sz. 15a

Egy
jómunkás borbélysegéd
bentkosztra azonnal fel-
vétetik Wohlfrathnál,
Csapó u. 20. 995

Jómunkás
cipészsegédek felvétet-
nek. Domb u. 3. 986

Kovencsós
kocsist nagyobb fiával
április 1-re keresek. —
Arany János u. 63. sz.
985

Kocsis,
nőtlen, aki gazdánál
több évig volt szolgálat-
ban, egy homoki gazda-
ságban, egész évi leszer-
ződés mellett azonnal
alkalmazást kap. Az
illeték hétköznap este 6
órákor e lap kiadóhiva-
talában jelentkezzenek.
xxx

Fiatl
sütősegéd felvétetik. —
Tóth, Mester u. 16. sz.
973

Ajánlat
Vegyes fajbor
literje 80 fillér, 6-bor
1 pengő, 1925. kolgadi
vegyes 120—160, to-
kaji és furmint egy
üveg 3 00. Saját készi-
tési ugorka és bunkó-
zott savanyított káposz-
ta kapható Glück fű-
szer-, bor- és csemege-
üzletében, Péterfia u.
78 szám 40-a

Takarmányrépát,
fagymenteset kisebb
és nagyobb tételekben
elad helyben Belmajori
bérgazdaság. Tetétlen.
960

Figyelem!
Egypár selvem haris-
nyával kevesebb, — az
árán egy szép tavaszi
kalapot vehet. „Anny”
kalapszalomban, Csapó
ucca 47 Alakítás 3 P

Hő- és sárcipőt
levegőkezelésben javít
Orbán gummiüzem, —
Piac ucca 9. szám. —
kapu alatt 24-a

Szemüvegeket
készít és javít, legol-
csóbban, Nagy Kálmán
szaklátszerész, Csapó
ucca 12. 1016

A legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan
kő- és salakmentes Be-
rentei szén, mely a
horszói szénhez közeli
a legjobb házi tűzész-
re. Kapható házhoz
szállítva is, Gabányi
Sándor utóda cégnél,
Csapó ucca 28. szám,
Telefon 4—49 sz. 13a

PAIKANYI, EGEREI
poloskát, svábbogarat
azonnal írthat, törvé-
nyesen védett kiváló
minőségű írtószrrel. —
Nagyon olcsón kapható
Stern festéküzletében,
Piac ucca 10. szám, —
(Bikával szemben). Sa-
ját érdekében győződ-
jén meg. 1-a

Berenteli
selgőtarjánai, tatali, tojás
brikett, szalon porosz-
szén és bányakösz,
legolcsóbban, II. tüzifa
3 60 pengő, felvágva s
szállítva, Grünfeldnél,
Csapó ucca 16. Telefon
982 szám 10-a

Zongorát
készíték, hangolok, s
javítok, Rakovszky, —
zongorakészítő, Péter-
fia 42. szám. 981

Ducó
autófényezést, lelki-
ismeretesen és olcsón
készít, Kleiber, Hatvan
ucca 69. szám. 489

Bérgarnitúrák
berzely-fotelek készítő-
sét és átalakítását leg-
olcsóbban készíti. Hen-
cserek állandóan kap-
hatók, Batthányi ucca
7. szám. Novák György
kártyos. 12-a

Ugorka
ecetes, vizes, kimer-
ve és 5 literes üvegek-
ben a legolcsóbban be-
szerezhető Lindenfeld-
nél, Dögenfeld-tér, Tele-
fon 79 43a

Csillárjait
legolcsóbb árban a —
Földvári - féle csillár-
gyárban szerezheti be.
4 lángru csillár 22 P-től.
Széchenyi ucca 55 sz.

Ablakok,
minden nagyságban ké-
szten kaphatók. Blattner
Kálmán ablakgyártási te-
lepén, volt Szív ucca 14.
818

VILÁGHIRŰ
(Onel) kerékpár egyed
árusítása. — valamint
Inag Steyr kerékpárok
olcsó eladásra havi vagy
havi részletre. Minden-
féle alkatrészek a leg-
olcsóbban beszerezhe-
tők Bodnánál, Csapó
ucca 68

Órajavitások,
darabja kétpengőtől, —
jótállással. Ékszerék
készítése, javítása, —
Óraüzem, Csapó ucca
12. szám. Címre ké-
rem ügyelni. 1015

Cukorrépa,
takarmányrépa, zala-
büköny széna, zab-
szalma, árpaszalma, s
fengeriszár kapható a
város szikgáti gazdasá-
gában. Telefon 2-97. xx

Államosított
svájcer bikához tehe-
net vállalok, Vágóhid
mögött, Polgári-tanya.
992

Cipőt
3 P-ért kruponból tal-
jal, hócipőt szépen ja-
vít Kovács, Werbőczy
ucca 2. 1010

Répa
cukor, takarmány kap-
ható kis tételekben. —
Óskavasrakátó, Szob-
oszlói-ut 24. Telefon
879. 1012

Köser
bodegámmal Nyiregy-
házáról Debrecenbe át-
költöttem Hatvan u. 28.
alá. A legjobb husne-
mők, csemegeárúk. —
Tiszt. közönség pártfo-
gását kéri özv. Zöldán
Jenőné. 990

Kereslet
Építkezésekhez
köleszőket legelőnyö-
sebben folyósítunk. —
Debreceni Bankház, —
Miklós-u. 7. sz. 3a

Kétfőrés
jókarban levő elektro-
motort, megvételre ke-
resünk. Műkögyár, —
Fürdő ucca 2 szám. 1-a

VILLA
vagy házhelyet keresek
megvételre. „Házhely”
jeligére ajánlatokat ké-
rek ár. nagyság, hely-
megjelöléssel. x

Vashordókat,
benzineszt és petro-
leumost veszünk, Szé-
chenyi ucca 22. 1009

2000—3000 pengővel
társat keresek haszon-
részesedésre. Pénze biz-
tosítva. Cím a kiadó-
ban. 1001

Keresek
2000 P törlesztéses köl-
csönt jó kamatra és fe-
dezetre. „Pontos fizető”
jeligére. 993

Lakás kereslet
Keresek
egy butorozott szobát
lehetőleg 2 személyre
(férfiak) teljes ellátás-
sal (koszt, fűtés, vilá-
gítás, mosás, esetleg
fürdőszobahasználat).
Csakis teljesen tiszta
féregmentes lakás jön
számításba. Cím a ki-
adóban. xx

Egy
özv. urinó butorozott
szobát és teljes ellátást
keres özv. urinónél —
vagy kisebb tagból álló
családnál. Jelentkezni
lehet d. u. fél 6 órától
Rákóczi u. 14. hátul a
keresztépületben. 998

Uriember
keres a központban —
csöndes környezetű,
tisztá butorozott szobát
különbejárattal. Ajánla-
tokat „Párisi” jeligére
a kiadóba. 00

Kiadó lakás
Udvarra
nyiló szobák kiadók,
azonnal elfoglalhatók,
Csapó ucca 72. fűszer-
üzlet. 1018

Kiadó
1 szoba, konyha, fás-
kamara március 15-re.
Szoboszlói-ut 4. szám-
nál nyílt új ucca 8 sz
1013

Nagyállomásnál
háromszobás komfortos
uccai lakás májusra ki-
adó. Werbőczy u. nyolc
1003

Kettőszobás
modern lakást keresek
május 1-re, lehetőleg a
Piac u. környékén. —
Címét a Piac u. 59.
alatti Meinel-üzletbe ké-
rek. 950

Egy
szoba butorral vagy —
anélkül kiadó. Beresé-
nyi ucca 37. sz. 945

Butorozott szoba
Butorozott szoba,
egy, vagy két személy-
re március hó 1-re ki-
adó, Arany János ucca
56. szám, az újabb
épületben. (P.)

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó
Bundi ucca 15. szám,
ötödik ajtó. 954

Butorozott
szoba kiadó. Zöldfa u.
13. keresztépület. 1004

Elegáns
tisztá butorozott szoba
azonnal kiadó. Kölcsey
ucca 16. 939

Üzlet,
műhely, raktár

Koresma
Debrecenhez közel, —
nagyközségben, sarok-
ház, italmérségi enge-
déllyel eladó. Cím a ki-
adóban. 952

Csapó ucca
legforgalmasabb helyén
szép üzlethelyiség azon-
nalra átadó. Popper-
Csapó u 28 931

Műhelynek
kiadó 8x4 méteres vi-
lágos helyiség. József
kir. herceg ucca 7. sz.
999

Eladó ingóság

Jégszekrény,
farkaskutya, eladó, —
Csapó ucca 70. 1021

Matrác
(lőszörtöméssel) csak-
nem teljesen új eladó.
József kir. herceg ucca
59. 996

Eladó
nagyon olcsón háló-
berendezés, darabon-
ként is. Csap u. 30. sz.
3. ajtó. 1006

Meldinger-kalyha
modern luster, előszoba
fal eladó. Késes ucca
14. ajtó 2. 1014

Toilette
eladó Szentanna-u. 56.,
hátul az udvarban. —
Asztalos műhely. xx.

Eladók
elköltözés miatt buto-
rok, konyha berende-
zés, nagy szekrény. —
Timár-utca 50. 801

Eladó
20 drb új fiasztató ket-
rec és 1 drb féderes
hintó, 1 drb póni-ko-
csi. Jelentkezni lehet:
Miklós-utca 4., Rosen-
feld Sándornál; reggel
8—9 óra között. 4a

4 kúp csutka
és egy kutszivattyu el-
adó. Cegléd u. 4. 941

Antik
diófabutor, Bakoss fest
mény, zsolnai váza el-
adó. Megtekinthető ked-
den és szerdán d. u. 2—
3-ig. Cím a kiadóban.
949

Eladó ház

Eladó
a Kossuth uccai részen
háromszoba, előszoba,
fürdőszobás családlház
magasan alapincözve,
két uccai fronttal áron
alul is. Értekezni lehet
Steiner ingatlaniroda,
Piac ucca 19. szám. II.
emelet. Telefon 6-24. sz.
17-a

Eladó
a főtér legszebb helyén
levő, két emeletes bér-
ház, nagy jövedelem-
mel, több üzlethelyisé-
gekkel. Értekezni lehet
Steiner ingatlaniroda,
Piac ucca 19. szám. II.
emelet. Telefon 6-24.
szám. 16-a

Ujjonnan épült házak
Tégláskert, Basahalom
ucca 21. alatt cca 500
négyzetöl méterrel 1
szoba, konyha, kamara,
téglyából építve ez év
május havában teljesen
lakhatós állapotban át-
adva, kedvező fizetési
feltételek mellett el-
adók. Tiszántúli Mező-
gazdasági Hitelintézet,
Kossuth ucca 8. 14a

Eladó
Homokkerti, Bujdosó u.
36. számú ház jutányos
áron. 1002